

DAGSORDEN Fylkesutvalget d. 29-08-2023

Møtedato Tirsdag d. 29. august 2023 kl. 11:30

Møtested Fylkeshuset, Stavanger

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
SP 2/2023 Spørsmål til fylkesutvalget 29. august 2023 - Dialysetilbud i Eigersund (V).....	4
SP 3/2023 Spørsmål til fylkesutvalget 29. august 2023 - Regiontog til Moi/skoleskyss (H).....	6
PS 160/2023 Godkjenning av protokoll fra fylkesutvalgets møte 6.-7. juni 2023.....	7
PS 161/2023 Melding om vedtak på sommerfullmakt: "Suldal kommune - kommuneplanens arealdel".....	8
PS 162/2023 Søknad om støtte til TV-aksjonen NRK Redd Barna 2023.....	10
PS 163/2023 Høringssvar - På vei mot en bedre regulert drosjenæring Delutredning 1 fra Drosjeutv.....	14
PS 164/2023 Høring av forslag til endringer i klimakvoteloven.....	27
PS 165/2023 Haugesund kommune - gnr 40, bnr 188 mfl - Detaljreguleringsplan - Møllervegen 28.....	35
PS 166/2023 Haugesund kommune - gnr 35, bnr 108 - detaljreguleringsplan - Rossabø - ny høring.....	44
PS 167/2023 Klage på avslag til fylkeskommunal vannmiljøtilskuddsordning 2022 - Hjelmeland kc.....	52
PS 168/2023 Sandnes kommune- gnr 33 bnr 20 - dispensasjon for fortsatt barnehagedrift i LNF-om.....	61
PS 169/2023 Sandnes kommune - Detaljregulering for massepåfylling - Austvoll - plan 201924.....	71
PS 170/2023 Lund kommune - kommuneplanens arealdel 2023-2035 - høring.....	79

Møtedokumenter

Spørsmål

Arkivreferanse: 2019/44762-56

Saksbehandler: Harald Eide Ellingsen

Avdeling: Utvalgssekretariat

Spørsmål til fylkesutvalget 29. august 2023 - Dialysetilbud i Eigersund (V)

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
2/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Spørsmål fra Kjartan Alexander Lunde (V)

Vil fylkesordføreren ta initiativ til en uttalelse fra fylkeskommunen om betydningen av at flere dialysepasienter får et tilbud hjemme eller i nærheten av der de bor, og at en bør få på plass et dialysetilbud i Eigersund?

Bakgrunn for spørsmålet

For dialysepasienter fra Eigersund er det en stor belastning å måtte reise fram og tilbake til Stavanger universitetssjukehus for å få behandling. Flere pasienter har fortalt til Dalane Tidende om hvor slitsomt det er å måtte bruke sju-åtte timer på behandling og reise tre dager i uken. Slik er det også for dialysepasienter fra Eigersunds nabokommuner.

May Helen Hetland Ervik (Frp) har tatt saken opp i et spørsmål til helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol. I svaret viser Kjerkol til at antall dialysepasienter i Norge er økende. Dette skyldes både en økende andel eldre, og at vi har en økning i

ikke-smittsomme sykdommer slik som høyt blodtrykk og diabetes. I svaret understreket helse- og omsorgsministeren at det er et mål at flest mulig skal få dialysebehandling hjemme eller så nær hjemstedet som mulig. Bakgrunnen for målet er nettopp at pasientene bruker mye tid på dialysebehandling, og at lang reisevei kan være en ekstra belastning.

Det er tverrpolitisk enighet i Eigersund om at det er sterkt ønskelig med et lokalt tilbud til dialysepasienter. Kommunen har tatt saken opp med Stavanger universitetssjukehus. Svaret fra sykehuset er at man verken har økonomi eller personale til å kunne etablere en "satellitt" med dialysetilbud i Eigersund. En økning i antall dialysepasienter kunne føre til at enda flere må leve med belastningen som følger med "pendling" til dialysebehandling i Stavanger. Det er behov for å se kostnaden ved dagens praksis i et større "kostnadsperspektiv" enn det som berører sykehusdriften direkte.

Spørsmål

Arkivreferanse: 2019/44762-57

Saksbehandler: Harald Eide Ellingsen

Avdeling: Utvalgssekretariat

Spørsmål til fylkesutvalget 29. august 2023 - Regiontog til Moi/skoleskyss (H)

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
3/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Spørsmål fra Ole Ueland, H

Det er gjort justeringer i rutetilbudet for regiontogene som gjør at ettermiddagsavgangen fra Stavanger 15.30 er fjernet, noe som medfører at videregående skoleelever som bor på Moi ikke kommer seg hjem til rimelig tid, slik de kunne tidligere. Disse elevene kommer seg nå kun til Egersund med lokaltog. Eksempelvis er det elever fra Øksnevad vgs og Bryne vgs som ikke er hjemme før etter 18.30 på kvelden.

1. Vil fylkesordfører ta saken opp med Go-Ahead, og arbeide sammen med Lund kommune om å få ettermiddagsavgangen tilbake, slik at skoleelever og andre reisende kan få et tilfredsstillende tilbud?
2. Vil fylkeskommunen, som ansvarlig for skoleskyss, vurdere andre strakstiltak slik at skoleelever fra Moi og omegn kan komme seg hjem fra Egersund innen rimelig tid?

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2019/23874-57

Saksbehandler: Harald Eide Ellingsen

Avdeling: Utvalgssekretariat

Godkjenning av protokoll fra fylkesutvalgets møte 6.-7. juni 2023

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
160/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Protokoll fra fylkesutvalgets møte 6. juni 2023

Fylkesordførers innstilling

Protokoll fra fylkesutvalgets møte 6.-7. juni 2023 godkjennes.

Marianne Chesak
fylkesordfører

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2023/38724-14

Saksbehandler: Harald Eide Ellingsen

Avdeling: Utvalgssekretariat

Melding om vedtak på sommerfullmakt: "Suldal kommune - kommuneplanens arealdel 2023-2034 - andregangshøring"

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
161/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Suldal kommune - kommuneplanens arealdel 2023-2034 - andregangshøring
- 2 Planomtale arealdel 2022-2034 med endringsforslag etter 1. gongs høyring.pdf
- 3 Føresegner arealdel 2022-2034 - med endringsforslag etter 1. gongs høyring.pdf
- 4 Meklingsprotokoll - Kommuneplan for Suldal

Sammendrag

Fylkesordføreren kan i hht kommunelovens § 9 nr. 5, jfr. «Ansvar og myndighet i Rogaland fylkeskommune» / Fylkesordfører pkt. 3, 3. ledd, fatte vedtak på sommerfullmakt i enkeltsaker og saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Fylkesordføreren har under henvisning til denne bestemmelsen, 27. juni 2023, gitt samtykke i foreliggende sak.

Fylkesdirektørens innstilling

Saken tas til orientering.

Gunn Claire Westad
fylkesdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2023/49193-2

Saksbehandler: Anne-Line Aarland

Avdeling: Økonomiavdelingen

Søknad om støtte til TV-aksjonen NRK Redd Barna 2023

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
162/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Sammendrag

Det vises til saksframlegg.

Fylkesdirektørens innstilling

Rogaland fylkeskommune støtter TV-aksjonen NRK Redd Barna 2023 med 295 000 kroner. Beløpet dekkes over ansvar 130300 og tjeneste 48003 Til FUs disposisjon.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Øyvind Langeland

økonomisjef

Bakgrunn for saken

TV-aksjonen er NRKs årlige innsamlingsaksjon og går i år av stabelen søndag 22. oktober. TV-aksjonen NRK er verdens største dugnad. 7000 frivillige over hele landet jobber for å mobilisere 100 000 bøssebærere og organisere TV-aksjonen i alle landets fylker og kommuner.

Med TV-aksjonen bidrar vi som nasjon til flere av FNs bærekraftsmål, og TV-aksjonen som tradisjon er sterkt knyttet til målet om Samarbeid for å nå målene (17). Det vi oppnår med TV-aksjonen får vi til fordi blant annet fylkeskommuner, kommuner, næringsliv, skoler og frivilligheten jobber sammen. Ved å støtte årets TV-aksjon bidrar vi til arbeidet med bærekraftsmålene, blant annet God helse og livskvalitet (3), God utdanning (4) og Mindre ulikhet (10).

Problemstilling

Fylkeskommunen har mottatt en oppfordring fra TV-aksjonens fylkeslag om å støtte årets TV-aksjon.

Saksopplysninger

Pengene fra TV-aksjonen NRK 2023 går til Redd Barnas arbeid for å hjelpe barn som er rammet av krig og konflikt. Sammen kan vi gi 100 000 barn mulighet til å leke, lære og leve i fred. Hvert sjette barn i verden vokser opp i krig og konflikt, og det har aldri vært så mange barn på flukt som nå. Redd Barna er til stede der barna trenger det, og bidrar til at barn, og de som stiller opp for dem, får hjelpen de trenger.

Årets TV-aksjon går til tiltak som gjør familiene, skolene og nærmiljøene tryggere for barn. Midlene fordeles mellom prosjekter i Sør-Sudan, Syria, Bangladesh, Ukraina, DDR Kongo og Norge. I Norge skal midlene gå til å hjelpe barn som har flyktet fra krig og konflikt.

Rogaland fylkeskommune gir hvert år et økonomisk bidrag til TV-aksjonen, basert på antall innbyggere i fylket. Fra og med 2018 økte fylkesutvalget støtten fra 0,5 kroner til 0,6 kroner pr. innbygger.

I *nominell* kroneverdi var fylkeskommunens bidrag pr. innbygger i 2022 lavere enn for eksempel bidraget fra Stavanger kommune (1 krone pr. innbygger) og Sandnes kommune (1,54 kroner pr. innbygger). Men det er en betydelig forskjell på nivået på frie inntekter mellom fylkeskommunen og kommunene. I 2022 hadde fylkeskommunen i overkant av 14 000 kroner i frie inntekter pr. innbygger, mens Stavanger og Sandnes hadde henholdsvis 67 000 og 64 000 kroner pr. innbygger. Det vil si om lag 4,5 ganger høyere frie inntekter pr. innbygger enn fylkeskommunen. Korrigert for denne forskjellen i frie inntekter måtte fylkeskommunens bidrag vært på 0,21 kroner pr. innbygger for å være på tilsvarende nivå som Stavanger kommune (1 krone) eller 0,35 kroner som Sandnes kommune (1,54 kroner).

Fylkesdirektøren viser med dette at fylkeskommunen gir et betydelig bidrag til TV-aksjonen ut fra inntektsforutsetningene.

Fylkesdirektørens vurderinger

Det er fylkesdirektørens vurdering at Rogaland fylkeskommune bør støtte TV-aksjonen 2023 ut fra samme beregningsgrunnlag som i 2022, 0,6 kroner pr. innbygger. Pr. 1. januar 2023 var det 492 350 innbyggere i Rogaland, noe som tilsvarer en økonomisk støtte på 295 000 kroner i 2023.

Beløpet dekkes over ansvar 130300 og tjeneste 48003 Til FUs disposisjon.

Til orientering er det budsjettert med 2 mill. kroner på den aktuelle budsjettposten i 2023. Etter bevilgingen til TV-aksjonen gjenstår 1 225 000 kroner til disposisjon for resten av året.

Konklusjon

TV-aksjonen NRK Redd Barna 2023 gis en støtte på 295 000 kroner. Beløpet dekkes over ansvar 130300 og tjeneste 48003 Til FUs disposisjon.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2023/46179-2

Saksbehandler: Trine Wetteland

Avdeling: Forvaltning

Høringssvar - På vei mot en bedre regulert drosjenæring

Delutredning 1 fra Drosjeutvalget

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
163/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget Samferdselsutvalget

Vedlegg:

- 1 Høring - NOU - Drosje delutredning I.pdf
- 2 NOU På vei mot en bedre regulert drosjenæring
- 3 menon-rapport-29-2023-kartlegging-av-drosjenaringen2312565

Sammendrag

Det ble foretatt en deregulering av drosjeregulverket november 2020. Frem til da hadde drosjereguleringen vært strengt regulert.

Dereguleringen har nærmest ført til et frislipp av drosjeløyver og løyvemyndigheten har mistet mye av sin oversikt og kontroll med drosjebransjen.

I tillegg er det kommet frem informasjon som tyder på at drosjetilbudet er blitt dårligere for personer med nedsatt funksjonsevne og i distriktene.

Situasjonen i drosjebransjen har vært gjenstand for endel oppmerksomhet i media etter dereguleringen.

Regjeringen Støre varslet endringer i drosjereguleringen i Hurdalsplattformen i 2021.

I Hurdalsplattformen sier regjeringen at den vil sikre en drosjenæring med ordnede forhold, der kundene er trygge, og der sjåførene kan leve av jobben sin. Regjeringen vil sikre en trygg pasient- og skoletransport samt et godt drosjetilbud også i distriktene.

Drosjeutvalget ble oppnevnt 11. mai 2022 for å foreta en helhetlig gjennomgang av drosjereguleringen og utarbeide forslag til regulering på området. Utvalget fremla «På vei mot en bedre regulert drosjenæring» (NOU 2023:22) delutredning I, den 30.06.2023.

Samferdselsdepartementet sendte saken på høring den 30.06.2023. Høringsfristen er 11.09.2023. Vedlagt er Samferdselsdepartementets høringsbrev (vedlegg 1), NOU 2023: 22 (vedlegg 2) og rapport fra Menon Economics (Vedlegg 3).

Blant forslagene til endringer i yrkestransportregelverket er;

- Utvalget foreslår en plikt for alle løyvehavere til å være tilknyttet en drosjesentral.
- Utvalget foreslår et nytt kapittel 2 A i yrkestransportloven med bestemmelser om drosjesentral.
- Utvalget foreslår at fylkeskommunen er løyvemyndighet for drosjesentralene.
- Utvalget foreslår å dele opp yrkestransportlovens løyvekategorier slik at turvognløyve reguleres i § 4 og drosje reguleres i § 9.
- Utvalget foreslår å endre bestemmelsen om løyveplikt slik at «ikke – kommersiell virksomhet» faller utenfor løyveplikten.
- Utvalget foreslår å innføre en bestemmelse om adgang til å gi dispensasjon fra kravet om drosjeløyve.

Denne saken er Rogaland fylkeskommunes høringssvar på Samferdselsdepartementets sitt høringsbrev.

Fylkesdirektørens innstilling

Rogaland fylkeskommune støtter forslaget til endringer i yrkestransportregelverket.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Stine Haave Åsland

samferdselssjef

Bakgrunn for saken

November 2020 ble det iverksatt omfattende endringer i yrkestransportregelverket som innebar en deregulering av drosjemarkedet. Blant endringene var oppheving behovsprøvingen med tilhørende antallsbegrensning og oppheving av løyvedistrikt, bortfall av driveplikten og av sentraltilknytningsplikten.

Det ble innført hjemmel for fylkeskommunene til å tildele kontrakt om tidsbegrensede eneretter i kommuner med lavt innbyggerantall og lav befolkningstetthet.

Løyve for transport for personer med nedsatt funksjonsevne, selskapsvogn og utvidet drosjeløyve, samt kravet om hovedervert for løyvehaver opphørte også.

Endringene innebar en stor revisjon av drosjereguleringen, og hadde som formål å legge til rette til velfungerende konkurranse i drosjemarkedet. Dette skulle bidra til et godt og fleksibelt tilbud til reisende over hele landet. Endringene skulle gjøre det enklere å etablere seg i næringen og drive virksomhet på en god måte, også basert på forretningsmodeller som tar i bruk ny teknologi. Nytt regelverk skulle ivareta de reisendes sikkerhet og bidra til en ryddig og seriøs drosjenæring. Regelverket skulle være i samsvar med EØS-retten (NOU 2023 :22).

Opplysninger tyder på at forholdene i drosjebransjen ikke har blitt til det bedre siden dereguleringen. I enkelt distrikter er tilbudet av drosjer nesten fraværende og i byområder kan det på enkelte tidspunkt være for mange drosjebiler på samme sted.

I tillegg er det informasjon som sier at tilbudet til personer med nedsatt funksjonsevne er blitt dårligere.

Det foreligger dermed forhold som tilsier at det er behov for å vurdere hva som må gjøres for å sikre et godt drosjetilbud i hele landet og da særlig til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Dereguleringen har ført til en nærmest dobling i antallet nye drosjeløyver. Som følge av at driveplikten ble opphevet, har myndigheten ikke lenger fullgod oversikt over hvilke av løyvene som er i drift.

Opphevelsen av sentraltilknytningsplikten har gjort det mer utfordrende for skattemyndighetene å føre kontroll over deler av drosjemarkedet. For turer kjørt via applikasjonsbaserte formidlere må sjåfør taste inn opplysninger om turer i taksameteret for at disse skal rapporteres av tredjepart til Skatteetaten. Det skaper risiko for underregistrering og feilregistrering (NOU 2023:22 s.12).

Det foreligger dermed også forhold som tilsier at det er behov for å vurdere hvilke krav som bør stilles for å bidra til hvit økonomi, samt hvilke tiltak som må iverksettes for å sikre kontroll og tilsyn med drosjenæringen, samt trygghet for kundene og gode arbeidsforhold. .

Forholdene i drosjebransjen har fått mye oppmerksomhet i media etter dereguleringen.

Regjeringen varslet endringer i drosjereguleringen i Hurdalsplattformen.

I Hurdalsplattformen sier regjeringen at den vil sikre en drosjenæring med ordnede forhold, der kundene er trygge, og der sjåførene kan leve av jobben sin. Regjeringen vil sikre en trygg pasient- og skoletransport samt et godt drosjetilbud også i distriktene.

Den 11. mai 2022 oppnevnte derfor regjeringen et utvalg for å gjøre en helhetlig gjennomgang av drosjereguleringen samt utarbeide forslag til ny regulering på området. Utvalgets mandat ble justert ved Samferdselsdepartementets brev av 11. desember 2022 og 26. april 2023.

Utvalget fikk i oppgave i delutredning I å fremlegge forslag til sentraltilknytningsplikt, driveplikt og antallsregulering så langt det lar seg gjennomføre i henhold til EØS – avtalen

Utvalget fremla rapporten fra delutredning I den 30.06.2023. Rapporten er på 175 sider.

Utvalget vil fremlegge delutredning II på et senere tidspunkt.

Problemstilling

Fylkesutvalget bes ta stilling til høringsuttalelsen.

Saksopplysninger

Drosjeutvalget har tatt utgangspunktet i regjeringens mål og identifiserte utfordringer. På denne bakgrunn viser utvalget til at følgende hensyn bør legges til grunn for en helhetlig regulering av drosjemarkedet (NOU 2023:22 s. 96):

- Et tilfredsstillende drosjetilbud i hele landet, med særlig vekt på å sikre tilbudet:
 - i distriktet,
 - for sårbare grupper som er særlig avhengig av drosjetransport, herunder personer med nedsatt funksjonsevne (enkeltturmarkedet), og skoleskyss og pasienttransport (kontraktmarkedet).
- Effektiv bruk av samfunnets ressurser.
- Hvit økonomi i drosjenæringen.
- Personssikkerhet, med vekt på å unngå uønskede hendelser i tilknytning til

Drosjetransport og for å gi politiet mulighet til å ettergå hendelsene.

- Passasjerhensyn, herunder forbrukerhensyn som riktig pris og prisinformasjon og klagemuligheter, oppmøte og sikkerhet.
- Ryddige arbeidsforhold i næringen (lønnsforhold, arbeidstid, jobbsikkerhet, sikkerhet for sjåfør).
- Trafikksikkerhet,

Nedenfor følger utvalgets forslag til lov – og forskrift. De foreslåtte endringene er markert i kursiv skrift.

FORSLAG TIL ENDRINGER I YRKESTRANSPORTREGELVERKET

Forslag til endringer i yrkestransportlova

I lov 21. juni 2022 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

§ 4. Løyve for persontransport med motorvogn *registrert for meir enn 9 personar*

(1) Den som mot vederlag vil drive nasjonal eller internasjonal persontransport med motorvogn *registrert for meir enn ni personar*, må ha løyve. Det same gjeld óg den som utfører persontransport mot vederlag på liknande måte som drosje når tilbod vert retta til ålmenta på offentleg plass eller via digitale plattformer.

(2) Løyve *skal* tildelast den som

- a. driv ei faktisk og varig verksemd i Noreg
- b. har godandel
- c. har tilfredsstillande økonomisk evne, og
- d. har tilstrekkeleg fagleg kompetanse.

§ 9 første og andre ledd skal lyde:

§ 9. Drosjeløyve

(1) Den som mot vederlag, *og med mål om fortjeneste*, vil drive persontransport utanfor rute med motorvogn registrert for inntil 9 personar, må ha drosjeløyve. § 4 andre ledd bokstav a til d gjeld tilsvarende. *Er det tvil om målet om fortjeneste, avgjer løyvestyresmakta spørsmålet. Løyveplikt gjeld og for den som utfører persontransport mot vederlag på liknande måte som drosje når tilbod vert retta til ålmenta på offentleg plass eller via digitale plattformer.*

(2) Den som har løyve etter denne føresegna skal vere knytt til ein drosjesentral. Løyvehavar skal rapportere dei opplysningane til sentralen som sentralen treng for å ivareta sine plikter etter §§ 9 c til 9 e i denne lova. Løyvehavar skal sikre at betaling for all løyvepliktig drosjetransport vert registrert i taksameter hos ein drosjesentral som løyvehavar er knytt til. Løyvestyresmakta kan gje dispensasjon frå krava i første til tredje punktum.

Gjeldande § 9 andre til femte ledd blir nye § 9 tredje til sjette ledd.

Nytt kapittel 2 A i yrkestransportloven skal lyde:

Kap. 2 A Drosjesentral

§ 9 b. Løyve for å drive drosjesentral

- (1) Den som vil drive drosjesentral må ha løyve. Løyve skal tildelast søkjarar som oppfyller krava i § 4 andre ledd a til c.
- (2) Drosjesentralen skal ha ein dagleg leiar.

§ 9 c. Drosjesentralen sine plikter til å samle inn, lagre og sende inn informasjon

(1) Drosjesentralen skal ha oversyn over:

- a. løyvehavarar som er knytt til sentralen,
- b. sjåførar som er tilsette hos tilslutta løyvehavarar,
- c. drosjer som er tilknytte sentralen og registreringsnummeret på drosjene,
- d. Taksameter som er installert i drosjen, inkludert serienummer,
- e. Talet på drosjer som til ei kvar tid er tilgjengelege for sentralen og kva geografiske område drosjene dekker,
- f. dei drosjene dei tilknytte løyvehavarane disponerer som er tilpassa personar med nedsett funksjonsevne.

(2) Drosjesentralen skal løpande og digitalt samle inn og lagre opplysningar om posisjonsdata for drosjeturar som drosjeløyvahavar har loggført etter § 9 tredje ledd i denne lova. Sentralen skal lagre opplysningane i 60 dagar.

(3) Drosjesentralen skal løpande og digitalt samle inn og lagre dei opplysningane som er fastsett med heimel i lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring. Sentralen skal lagre opplysningane i 5 år etter slutten av rekneskapsåret.

(4) Drosjesentralen skal rapportere pris for drosjetransport i område der det er fastsett pristak med heimel i lov 11. juni 1963 nr. 66 om pristiltak.

(5) Drosjesentralen sine administrative system skal årleg gjennomgå ein systemrevisjon for å sikre datatryggleik og datakvalitet. Systemrevisjonen skal dokumenterast gjennom ei uavhengig revisorfråsegn eller gjennom godkjent sertifiseringsordning.

(6) Drosjesentralen skal, når styresmaktene ber om det, sende inn dei opplysningane som følgjer av første til femte ledd.

(7) Opplysningar som er nemnde i første til femte ledd skal lagrast i EØS og vere tilgjengelege for styresmaktene på det formatet dei krev.

§ 9 d. Drosjesentralen sine plikter til å sikre at drosjeløyvehavar følgjer regelverk

(1) Drosjesentralen skal sikre at drosjer som er knytt til sentralen har riktig forsikring, at godkjent taksameter er installert i drosjen, at drosjen er riktig registrert i kjøretøyregisteret og at løyvehavar oppfyller pliktene sine til registrering og rapportering etter § 9 andre ledd.

(2) Drosjesentralen skal sikre at kundar som har opplyst eit tilstrekkeleg konkret mål for turen får eit tilbod om pris før dei inngår avtale om transport. Pristilbodet skal gi totalprisen for drosjetenesta. Sentralen skal sikre at kunden betaler den lågaste totalprisen av pristilbodet, ein eventuell fastpris på strekninga og parallelltaksten med eventuelle tillegg.

(3) Drosjesentralen skal sikre at prisen for transporten ikkje overstig dei prisane som er fastsett med heimel i lov 11. juni 1963 nr. 66 om pristiltak.

(4) Drosjesentralen skal sikre at løyvehavere som sysselset arbeidstakarar har skriftlege arbeidsavtalar som fyller krava i lov om arbeidsmiljø § 14-6 og avtaleverk.

(5) Drosjesentralen skal sikre at løyvehavere ikkje diskriminerer personar på grunn av kjønn, graviditet, omsorgsoppgåver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk eller alder.

§ 9 e. Drosjesentralane sine øvrige plikter

(1) Kvar drosjesentral skal ha ei klageordning. Kundar og andre med klageinteresse kan klage på pris og kvalitet på sentralen og drosjeløyvehavar sine tenester. Drosjesentralen skal sørge for at kunden får opplysningar om klageretten, og om at klaga kan sendast til Forbrukertilsynet dersom kunden ikkje får medhald i klagen.

(2) Drosjesentralen skal sørge for at ein tilstrekkeleg del av dei drosjane som er knytt til sentralen er utforma og/eller utstyrt for transport for personar med nedsett funksjonsevne i samsvar med gjeldande føresegner om tekniske krav til universell utforming av motorvogn i løyvepliktig transport.

(3) Om det er fleire sentralar i same område kan dei samarbeide om å oppfylle pliktene i andre ledd.

(4) Drosjesentral som vil drive verksemd i fleire fylker, skal sende melding om dette til dei aktuelle fylkeskommunane.

§ 9 f. Pålegg om retting

Løyvestyresmakta kan treffe vedtak med pålegg om retting der sentralen ikkje oppfyller krav og etterlever plikter som følgjer av §§ 9 b - 9 e. Det skal setjast ein tidsfrist for retting.

Dersom pålegget ikkje vert følgt, kan løyvet trekkast tilbake. Løyvet skal alltid trekkast tilbake der sentralen ikkje lenger oppfyller krava i § 9 b.

§ 9 g. Nærare forskrifter om drosjesentralar mv.

(1) Departementet kan gje nærare forskrifter om krava til drosjesentralar og pliktene til sentralane etter denne lova.

(2) Løyvestyresmakta kan gje sentralane unnatak frå dei einskilde pliktane etter §§ 9 c til 9 e.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Løyve

1) Løyve etter §§ 4 og 5 vert gjevne av Statens vegvesen.

2) Løyve etter § 9 og 9 b vert gjevne av fylkeskommunen.

§§19 og 20 første ledd oppheves.

§ 21 skal lyde:

§ 21. Særskilte transportar

(1) Departementet kan i forskrift eller einskildvedtak fastsetje unnatak frå kravet om løyve eller einskilte vilkår for løyve, for særskilte slag transportar eller motorvogner dersom det ikkje er i strid med avtale der Noreg er part.

(2) For unnatak frå kravet om løyve etter denne paragrafen gjeld § 11 tilsvarande.

§ 25 nytt andre ledd skal lyde:

(2) Eit løyve gjeld for transport med ei motorvogn.

§ 27 andre ledd skal lyde:

(2) Løyve etter § 9 b gjeld utan avgrensing i tid.

Gjeldande andre og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd.

§ 35 skal lyde:

Departementet gjev nærare forskrifter om kvar enkelt løyveordning og utfyllande forskrifter til gjennomføring av lova her. *Departementet kan i forskrift stille krav til verksemd som har unnatak frå løyvekrav etter kapittel 4 i lova her.*

§ 37 a første ledd skal lyde:

Førar av drosje, turvogn og rutevogn må under *løyvepliktig persontransport etter §§ 4, 6 og 9*, ha kjøresetel i tillegg til førarkort

II

1. Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsregler for gjennomføring av loven.

Forslag til endringer i yrkestransportforskriften.

Forskrift om endring i forskrift 26. mars 2001 nr. 401 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportforskriften) Fastsatt av Samferdselsdepartementet med hjemmel i lov av 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy §§ xxx I

§ 3 første ledd skal lyde:

Statens vegvesen er løyvemyndighet for løyve etter yrkestransportlova § 4 og § 5. Den fylkeskommune hvor løyvesøker har sin forretningsadresse er løyvemyndighet for løyve etter yrkestransportlova § 6, § 7, § 9 og § 9 b, med unntak av løyver for riksvegferjer. For en løyvesøker som skal drive behovsprøvd transport innen et annet fylke, er vedkommende fylkeskommune løyvemyndighet. Statens vegvesen er løyvemyndighet for riksvegferjer.

§ 10 nytt tredje ledd skal lyde:

Er den som har eller søker om løyve for drosjesentral et selskap eller annen juridisk person, skal daglig leder oppfylle kravet til god vandel. Dersom søkeren er et nyopprettet selskap, må også den daglige lederen oppfylle kravet til økonomi i § 7 syvende ledd og være bosatt i EØS. Daglig leder skal være godkjent av løyvemyndigheten.

Gjeldende tredje og fjerde ledd blir fjerde og femte ledd.

§ 12 første ledd siste setning skal lyde:

For behandling av søknad om løyve for drosjesentral skal søker betale kr. 3700 til løyvemyndigheten.

§ 48 d skal lyde:**§ 48 d. Krav til loggføring**

Loggføring av posisjonsdata for drosjeturer i henhold til yrkestransportloven § 9 (3) skal skje i taksametersystemet, og skal inneholde opplysninger om sjåførens navn, løyvenummer, registreringsnummer på drosjen, dato og tidspunkt for start- og stopposisjon og GNSS posisjonsdata for drosjeturen.

Løyvemyndigheten kan i særskilte tilfelle gi dispensasjon fra krav om loggføring.

§ 48 e skal lyde:**§ 48 e. Dispensasjon fra krav om drosjeløyve mv.**

Løyvemyndigheten kan gi den som driver løyvepliktig persontransport utenfor rute med motorvogn registrert for inntil 9 personer dispensasjon fra kravet om drosjeløyve, eller enkelte krav som følger av yrkestransportloven §§ 9 første ledd, jf. 4 andre ledd.

Dispensasjon kan kun gis for transport av egne kunder/brukere til og fra aktiviteter som inneholder av dispensasjonen selv er arrangør av. Transporten må skje i tilknytning til selve arrangementet, og må være en underordnet tilleggssytelse til hovedytelsen.

Løyvemyndigheten må vurdere om den aktuelle transporten kan utføres av eksisterende løyvehavere og konkurranseflaten mot både drosje og turvogn. Dispensasjonssøknader må forelegges relevante organisasjoner før søknaden kan innvilges.

Løyvemyndigheten kan innvilge dispensasjon for inntil tre motorvogner. Fritak gis for opptil tre år om gangen, og kan forlenges ved søknad dersom vilkårene for fritak fremdeles er oppfylt. Registreringsnummeret på kjøretøyet skal fremgå av dispensasjonsvedtaket. Dispensasjonsvedtaket skal medbringes i kjøretøyet. Løyvemyndigheten kan sette vilkår for dispensasjonen. Fylkeskommunen avgjør klage på vedtak etter denne bestemmelsen.

Nytt kapittel III A i yrkestransportforskriften skal lyde:

Kapittel III A Drosjesentral

§ 52 a. Løyvehavers tilknytningsplikt

Drosjeløyvehaver må innen 2 måneder etter tildeling av drosjeløyve melde fra til løyvemyndigheten om hvilken sentral løyvehaver er tilknyttet.

Sentralen må gi melding til løyvemyndigheten når en løyvehaver avslutter tilknytningen til en sentral.

§ 52 b. Faktisk og varig virksomhet

For å oppfylle kravet om fast og varig virksomhet i Norge må sentralen ha fast forretningsadresse i Norge, være registrert i Foretaksregisteret og ha en daglig leder med kontor i Norge.

§ 52 c. Godandel

For å oppfylle kravet til godandel må daglig leder ikke være fradømt retten til å drive næringsvirksomhet eller være ilagt straff for en alvorlig lovovertrødelse, herunder på det handelsmessige område. § 6 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 52 d. Tilfredsstillende økonomisk evne

Sentralen og daglig leder skal ikke ha vesentlige forfalte men ikke betalte gebyr-, avgifts- og skatterestanser eller være under konkursbehandling. Søknaden skal vedlegges attest om restanser på skatt, avgift mv. fra skattekontoret og bekreftelse fra konkursregisteret. Attestene skal ikke være eldre enn tre måneder.

Sentralen skal fremlegge en garantierklæring fra bank eller forsikringsselskap med en verdi på 5 G. Løyvemyndigheten kan gi dispensasjon i områder hvor det kan tildeles eneretter etter yrkestransportloven § 9 a, jf. § 48 a i denne forskriften. Verdien på garantierklæringen kan likevel ikke være lavere enn 2 G. Garantien skal fornyes hvert 5 år.

§ 52 e. Avvikling av drift av drosjesentral

Dersom en drosjesentral vil avvikle virksomheten i et eller flere områder må den gi løyvemyndigheten, og fylkeskommuner som har fått melding etter yrkestransportloven § 9 e (4), skriftlig varsel minst 6 måneder før opphør av driften.

II

Drosjesentraler og andre formidlere av drosjetjenester som er i drift når denne forskriften trer i kraft får en frist på seks måneder fra ikrafttredelse til å oppfylle kravene i yrkestransportloven kapittel 2 A.

Fylkesdirektørens vurderinger

Fylkesdirektøren ser at de foreslåtte endringene i yrkestransportregelverket kan føre til mer ordnede forhold i drosjebransjen.

Fylkesdirektøren ser at hensyn taler for at «ikke - kommersiell virksomhet» faller utenfor løyveplikten og støtter derfor forslaget.

Når det gjelder innføring av sentraltilknytningskrav, ser fylkesdirektøren at kravet kan føre til mer ordnede forhold i drosjebransjen, blant annet ved å bidra til økt kontroll med løyvehavere, samt ved å bedre myndighetens oversikt over markedet og virksomheten.

Det foreslås at fylkeskommunene skal være løyvemyndighet for drosjesentraler. Noe som betyr at fylkeskommunen vil få oppgaven med å saksbehandle søknader og tildele løyver. I tillegg til å føre kontroll med at sentralene driver virksomheten i tråd med regelverket.

Fylkesdirektøren ser at rollen som løyvemyndighet for sentralene vil medføre nye arbeidsoppgaver og økt arbeidsmengde for fylkeskommunen. Delutredning nr. 2 ventes å gå nærmere inn på omfang, og hva dette innebærer av behov for økte ressurser for fylkeskommunene.

I rollen som løyvemyndigheten skal fylkeskommunen kunne pålegge drosjesentralene å bringe sin virksomhet i samsvar med kravene og pliktene. Dersom rettingspålegget ikke etterleves, kan løyvemyndigheten trekke tilbake løyve.

Etter fylkesdirektørens vurdering vil kravene som stilles til sentralene også føre til at fylkeskommunen vil få en bedre oversikt og kontroll over viktige forhold i drosjebransjen.

Når det gjelder forslaget om at hver drosjesentral skal ha et klageorgan, vurderer fylkesdirektøren det som et nødvendig og hensiktsmessig krav som vil ivareta publikum sitt behov for en tydelig klageordning.

Fylkesdirektøren støtter innføring av plikten overfor sentralene om å sørge for at «ein tilstrekkeleg del» av drosjene er utformet og/ eller utstyrt for transport for personer med nedsatt funksjonsevne, herunder rullestolbiler.

Når det gjelder det nærmere innholdet i kravet til «tilstrekkelig del», sier utvalget at det er opp til sentralene selv å vurdere behovet for slike drosjer og hva som vil være en tilstrekkelig del.

Fylkesdirektøren mener det er behov for retningslinjer om hva dette kravet konkret innebærer for sentralene og hvilket handlingsrom løyvemyndigheten har i forhold til fastsetting av konkrete krav overfor sentraler. Utvalget sier at de vil komme tilbake til spørsmålet om tilbud til personer med nedsatt funksjonsevne i del II av utredningen.

Når det gjelder forslaget om adgangen til å gi dispensasjon fra kravet til sentraltilknytning, støtter fylkesdirektøren dette og viser særlig til hensynet om å sikre drosjetilbudet i distriktene.

Når det gjelder adgangen for å gi dispensasjon fra kravet om drosjeløyve, ser fylkesdirektøren at det kan være hensiktsmessig å kunne gi slike unntak og støtter derfor forslaget. Det vises her til at utvalget sier at dispensasjonsadgangen ikke er begrenset til de tidligere ordningene «Inn på Tunet» og småskala turistvirksomhet, men at dispensasjon også kan gis til frivillige organisasjoner, ideelle organisasjoner og idrettslag mv.

Fylkesdirektøren omtaler ikke forslagene til øvrige regelendringer, men gir de sin tilslutning.

Konklusjon

Rogaland fylkeskommune støtter forslaget til endringer i yrkestransportregelverket.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2023/36644-2

Saksbehandler: Kjetil Bergsvåg og Erlend Kjærnsrød

Avdeling: Seksjon for næring

Høring av forslag til endringer i klimakvoteloven

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
164/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Høring av forslag til endringer i klimakvoteloven

Sammendrag

Fylkeskommunen har mottatt høring av forslag til endring av klimakvoteloven, med høringsfrist 16.august. De foreslåtte endringene skal sikre at norsk regelverk er i tråd med endringene som kommer i EU sitt regelverk for klimakvoter. Arbeidet haster da det er planlagt implementering januar 2024. De viktigste endringene er inkludering av skipsfart og utslippsfri industri i klimakvotesystemet.

Fylkesdirektøren har sendt inn et kortfattet og overordnet høringssvar innen fristen, med forbehold om politisk godkjenning, og ber fylkesutvalget ta stilling til dette.

Innsendt høringssvar er positivt til endringene, støtter en hurtig implementering av lovverket, og har et forslag om å bruke inntekter fra handel med klimakvoter tilhørende skipsfart til en videre utvikling av grønn skipsfart generelt, og med en sikring av midler til omlegging til nullutslippsferjer og -hurtigbåter spesielt. Høringssvaret er gjengitt i sin helhet avslutningsvis i saksfremlegget.

Fylkesdirektørens innstilling

Fylkesutvalget slutter seg til innsendt høringssvar.

Gunn Claire Westad
fylkesdirektør

Rune Thele
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

Norge har siden 2008 deltatt i EUs klimakvotesystem som er regulert i klimakvotedirektivet. I Norge er dette direktivet gjennomført gjennom klimakvoteloven og klimakvoteforskriften.

Som en del av EUs omfattende klimapakke «Klar for 55», ble det i desember 2022 politisk enighet i EU om endringer i klimakvotedirektivet. Disse endringene ble formelt vedtatt 25. april i år. Et viktig grep i EUs nye klimakvoteregler er inkluderingen av skipsfart fra 1.januar 2024. Klimakvotesystemet omfatter i dag ikke skipsfart. EU jobber også i løpet av 2023 med en rekke underliggende rettsakter som skal gi nærmere føringer og detaljer for hvordan endret regelverk skal gjennomføres i praksis.

Miljødirektoratet har på vegne av Klima- og miljødepartementet sendt forslag til endringer i klimakvoteloven på høring. Denne loven er først og fremst en rammelov og en fullmaktslov, som utfylles av reglene i den mer detaljerte klimakvoteforskriften. Denne høringen omhandler kun lovendringer, og endringer i klimakvoteforskriften vil komme etter behandling av lovforslaget.

Norge vil måtte delta i det endrede klimakvoteregelverket, men de nærmere vilkårene for innlemmelse av regelverket i EØS-avtalen er ikke endelig avklart. Lovendringene som foreslås i høringsnotatet er generelle og overordnede, og de vil være nødvendige uavhengig av hvordan den videre dialogen med EU om norsk tilknytning utvikler seg.

Svarfristen på høringen var satt til 16.08.2023, det var dermed ikke mulig for fylkesdirektøren å legge fram forslag til høringsuttalelse til politisk behandling innen fristen. Miljødirektoratet har bedt om at fristen overholdes grunnet behovet for å ferdigbehandle endringene i Norge hurtig, da spesielt for å sikre skipsfartsnæringen. Videre vil det være forskriftsendringene som kommer senere som vil inneholde de viktigste praktiske konsekvensene. På bakgrunn av dette har fylkesdirektøren sendt inn høringssvar innen fristen, med forbehold om politisk godkjenning. Høringsinnspillet er i hovedsak basert på politisk vedtatt fylkeskommunal politikk i region utviklingsplan og nærings- og innovasjonsstrategi.

Problemstilling

Utvalget bes ta stilling til innsendt høringssvar.

Videre bes utvalget vurdere om det skal gis noen overordnede politiske føringer til fylkesdirektøren knyttet til en eventuell senere høring av forskriftendringer.

Saksopplysninger

Systemet med klimakvoter skal bidra til gjennomføring av klimatiltak på en mest mulig kostnadseffektiv måte. Frem til nå har systemet omfattet kull- og gasskraftverk,

store industribedrifter og petroleumsvirksomhet. Disse utgjør totalt over 11.000 virksomheter, som står for litt under halvparten av EU sine utslipp. Kvotepliktige virksomheter som kan gjennomføre billige utslippskutt, kan sitte igjen med et overskudd av kvoter som de kan selge til aktører som slipper ut mer enn det de har kvoter for. Over tid vil antall tilgjengelige kvoter i systemet bli redusert, slik at kvoteprisene går opp, og stadig flere klimatiltak blir lønnsomme å gjennomføre. Gjennom reduksjon av kvoteantallet hvert år skal utslippene i det europeiske kvotesystemet kuttes med 43 prosent fra 2005 til 2030.

I Norge er dette hjemlet i *Lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven)* fra 2004. De foreslåtte lovendringene er beskrevet i sin helhet i vedlagt høringsforslag med forslag til lovendringer. Høringen og innsendte uttalelser er samlet her:

<https://www.miljodirektoratet.no/hoeringer/2023/mai-2023/horing-av-forslag-til-endringer-i-klimakvoteloven/>

Lovforslaget omfatter ikke alle regelverksendringene som kan påvirke klimakvoteloven på sikt. Blant annet er innføring av et eget klimakvotesystem for veitrafikk, bygg og ytterligere sektorer ikke vurdert i dette forslaget.

Kortfattet beskrivelse av foreslåtte lovendringer

1. Inkludering av maritim transport

Endringene i EU-regelverket innebærer at deler av skipsfarten som seiler innad i, og til og fra, EØS skal innlemmes i EUs klimakvotesystem med virkning fra 1. januar 2024. Kvoteplikten innføres gradvis, og for utslipp som skjer fra og med 2026 skal det svares kvoter for alle verifiserte utslipp. For skip som ferdes innad i EØS, skal det som hovedregel svares kvoter tilsvarende 100 prosent av rapporterte utslipp. For skip som ferdes inn i eller ut av EØS skal det som hovedregel svares kvoter tilsvarende 50 prosent av rapporterte utslipp fra hele ferdselen.

Direktoratet foreslår lovendringer for at skipsfarten skal omfattes av klimakvoteloven og senere klimakvoteforskriften. Dette inkluderer både endringer knyttet til omtale av den nye aktiviteten skipsfart og til det stedlige virkeområdet for loven, som må utvides fordi klimakvotesystemet nå vil omfatte aktiviteter som foregår utenfor EØS-området.

2. Inkludering av stasjonære industrianlegg uten utslipp

Mange stasjonære industrianlegg med klimagassutslipp er i dag omfattet av kvoteplikt. En av endringene i klimakvotedirektivet er at man har fjernet henvisningen til at klimakvotesystemet omfatter aktiviteter med utslipp, slik at flere anlegg framover vil kunne omfattes av klimakvotesystemet. Formålet med denne endringen er å gi insentiver som vil føre til omlegging til produksjon med lav- og nullutslippsteknologi gjennom at nye stasjonære anleggsaktiviteter med lav- og nullutslippsteknologi vil kunne søke om å få tildelt vederlagsfrie klimakvoter. I tillegg vil man forhindre at aktører som allerede er inne i klimakvotesystemet forsinker overgangen til lav- og nullutslippsløsninger fordi de ønsker å fortsatt motta vederlagsfrie klimakvoter. Disse endringene vil i større grad gjøre tildeling av vederlagsfrie klimakvoter til et direkte

virkemiddel for å stimulere til grønn omstilling, i tillegg til – som i dag – å forhindre at karbonlekkasjeutsatte virksomheter med kvoteplikt flytter produksjon ut av Europa.

3. Forvaltningsmessige endringer

Direktoratet foreslår også en rekke lovendringer som blant annet skal gjøre det mulig å håndheve nye regler. Det inkluderer et nytt kapittel om tilsyn og endringer i kapittelet om forvaltningstiltak og sanksjoner, herunder tvangsmulkt, pålegg om retting og tvangstiltak overfor skipsfartsaktiviteter. En forenkling er at utslippsrapporter ikke lenger skal godkjennes av Miljødirektoratet, men myndighetene skal fortsatt ha mulighet til å kontrollere rapporter som leveres inn.

Fylkesdirektørens vurderinger

Lovendringene som er sendt på høring berører flere områder av betydning for Rogaland fylkeskommune, og fylkesdirektøren mener derfor det er viktig at fylkeskommunen også gir et høringssvar:

1. Den største endringen er inkludering av skipsfart, noe som treffer ett av tre prioriterte satsingsområder i vedtatt nærings- og innovasjonsstrategi: Ren energi og maritim fremtid.
2. Loven og den kommende forskriften er et av de viktigste virkemidlene i nasjonal klimapolitikk. Rogaland fylkeskommune har en aktiv og fremoverlent klimapolitikk gjennom vedtatt utviklingsplan for Rogaland.
3. Drift og vedlikehold av hurtigbåter og ferjer er en viktig fylkeskommunal oppgave, og dette er en mulighet til å peke på behovet for finansiering av omlegging til nullutslippsløsninger.

Skipsfart

I Miljødirektoratets kommune- og fylkesfordelte utslippsregnskap er sjøfart den tredje største utslippskilden i Rogaland, etter industri, olje og gass og jordbruk. Sjøfart innenfor fylkets grenser er beregnet til å stå for 15 prosent av klimagassutslippene i Rogaland i 2021. Passasjertrafikk, offshore supplyskip, råoljetankere og stykkgodsskip utgjorde dette året til sammen 59 prosent av utslippene fra sjøfart i fylket. På tross av en nedgang i 2020 og 2021 har utslippene fra sektoren samlet sett økt de siste åtte årene. I 2021 var utslippene 1,1 prosent høyere enn i 2015.

For å få en overordnet forståelse for reaksjonene fra næringsaktørene på lovforslaget har fylkesdirektøren tatt kontakt med Maritimt forum i Haugesund, som igjen har tatt kontakt med Rederiforbundet. De viktigste tilbakemeldingene var:

1. De er positive til endringer og at EU tar føringen i et grønt skifte for skipsfarten, men at det hadde vært enda bedre om det var globale regler gjennom den internasjonale sjøfartsorganisasjonen IMO.
2. Det er viktig for dem at norsk regelverk er samstemt med EUs regelverk, også på tidspunkt for implementering.
3. Inntekter fra kvotehandel bør øremerkes utvikling av nye grønne maritime løsninger.

Det er ikke overraskende at skipsfarten i utgangspunktet er positiv til endringen. De maritime næringene i Rogaland har sterke konkurransefortrinn innen

teknologiutvikling og nye grønne løsninger. Desto sterkere konkurransen innen skipsfart går på kvalitetsparametere som klimagassutslipp, desto større fortrinn vil maritime næringsaktører i Rogaland ha for å vinne gjennom med sine løsninger. En slik sammenheng finner vi ikke bare innen skipsfart, men også andre deler av næringslivet, og er en god indikator på et fremtidsrettet næringsliv som muliggjør at klimapolitikk og næringsutvikling kan gå hånd i hånd.

De foreslåtte reglene vil bare gjelde skipsfart som går til, fra, og innad i EU/EØS, og det ville dermed vært enda bedre om det var like strenge klimakrav globalt. Det virker opplagt at dette også ville vært i EUs interesse, men at det vil være langt mer krevende og tidkrevende å realisere. Det er derfor positivt at EU med dette baner vei, samtidig som det i liten grad påvirker konkurransekraften til europeisk skipsfart globalt ved at det bare omfatter skipsfart til, fra og innad i den økonomiske sonen. Også skip som hører hjemme i land utenfor EØS vil være omfattet av de samme reglene i det de entrer EØS-området.

Industri uten utslipp

Detaljene i hvilke stasjonære industrianlegg som skal kunne søke om å få tildelt vederlagsfrie kvoter er fortsatt under utarbeidelse i EU. Det er derfor noe tidlig å anslå konkrete konsekvenser for aktuelle stasjonære anlegg i Rogaland som følge av de foreslåtte endringene. Generelt peker Miljødirektoratet i høringsnotatet på at endringene vil være positive for næringsliv som vil starte opp stasjonære anlegg med nullutslippsprosesser. De vil ikke få kvoteplikt på utslipp, men vil kunne søke om vederlagsfrie klimakvoter som de deretter kan selge. Produksjon av grønt hydrogen er nevnt som et eksempel. Anlegg med høye kvotepliktige utslipp vil kunne oppleve økte kostnader og svekket konkurransekraft mot norske og europeiske industriaktører som produserer med nullutslippsteknologi. Kvoter vil bli tildelt basert på eksisterende drift. Et eksempel på industriell aktivitet med lavt utslipp relativt til produksjonen er Eramet i Sauda.

Fylkesdirektøren vurderer det som positivt at lovendringen vil medføre at industriell aktivitet med lave eller ingen utslipp kan bli inkludert i kvotesystemet. Fylkesdirektøren håper at dette vil slå positivt ut for aktører i Rogaland som har gjennomført og vil gjennomføre store utslippskutt, og som baserer produksjon på ren energi. Endringen kan bidra til raskere omstilling mot lav- og nullutslippsteknologi, og det kan sikre konkurransekraften til næringsliv som allerede har basert virksomheten på grønne løsninger.

Tidsperspektiv på implementering

Rogaland er et eksportfylke med et næringsliv som er godt trent til å konkurrere internasjonalt, og EU er det klart viktigste markedet. I høringsforslaget er departementet tydelig på viktigheten av å sikre at norsk regelverk er synkronisert med EU-regelverket, og dette trekkes også frem av næringen selv.

Det er flere usikkerhetsmomenter i det utsendte høringsnotatet. Dette kommer av at det er flere uavklarte elementer i hvordan endelig EU-regelverk kommer til å se ut. Ideelt sett burde flere momenter vært klare før høringen slik at vi som høringsinstans fikk ta stilling til dem. Samtidig er det forståelig at prosessen må gjennomføres slik den gjøres, da en utsettelse av saken vil kunne gå på bekostning av å sikre at norsk og europeisk regelverk iverksettes mest mulig samtidig. Dette tas også opp i

[høringssvaret fra Regelrådet](#) som sier følgende: «Regelrådet mener på generelt grunnlag at regelutviklere bør vente med å sende forslag på høring om de vet at sentral informasjon tilknyttet forslaget vil tilgjengeliggjøres innen kort tid. Vi har likevel forståelse for nødvendigheten av å hurtig sette i gang prosessen med lovendringer i dette tilfellet.

Bruk av inntekter fra kvotehandel

En styrking og prioritering av grønn skipsfart ved at inntekter fra kvotehandel øremerkes, også hensyntatt at en slik prioritering vil komme på bekostning av andre næringsområder, bør kunne antas å være positivt for Rogaland. Høyteknologiske løsninger innen maritim sektor er et av de sterkeste konkurransefortrinnene til Rogaland. En slik prioritering vil dermed styrke Rogalands konkurransedyktighet.

Samtidig er det ikke bare finansiering av innovasjon som kan lede til dette. Fylkeskommunene har gjennom sin drift av ferjer og hurtigbåter en viktig bestiller-rolle av lav- og nullutslippsfartøy. Hvor mye dette betyr for næringen kan man blant annet se i [høringssvaret](#) fra [Maritime CleanTech](#) (MCT) i forbindelse med forslaget til nytt inntektssystem for fylkeskommunene. MCT har hovedsete på Stord, med distriktskontorer i Bergen og Stavanger, og er en ledende næringsklynge for grønn skipsfart som Rogaland fylkeskommune har tett samarbeid med. I deres høringssvar gikk de kraftig ut mot forslaget til nytt inntektssystem fordi det ville svekke kystfylkene sin evne til å prioritere klimavennlig sjøtransport.

Samme tematikk ble tatt opp i FU-sak [21/2023](#) hvor det ble sendt inn [høringssvar](#) fra Rogaland fylkeskommune om forslag til nytt inntektssystem, og hvor båttruter ble tatt opp spesielt med hensyn til problematikken i å svekke finansiering av båttruter og et stort investeringsbehov knyttet til satsing på miljøteknologi. Statlig kompensasjon for merkostnader ved valg av nullutslippsteknologi i nye ferge- og hurtigbåtkontrakter, vil være en måte å sette fylkeskommunen i stand til å ivareta en bestiller-rolle av klimavennlige transportløsninger, samtidig som det gir muligheter for næringslivet innen maritim sektor i Rogaland og på Vestlandet.

Konklusjon

Selv om det er problematisk at det er noen usikre momenter i lovforslaget, er det i et Rogalandsperspektiv gode grunner til å støtte initiativet og gi et kortfattet innspill med få detaljerte ønsker for slik å bidra til en hurtig implementering av nytt lovverk. For Rogaland er det viktig at en ikke kommer i fare for å stå med ulikt regelverk i Norge og EU. De mest detaljerte tilbakemeldingene hører uansett hjemme i en senere endring av klimakvoteforskriften, og ikke i klimakvoteloven som nå er på høring.

En innretning der inntekter fra kvotehandel tilfaller utviklingen av grønn skipsfart er et naturlig innspill for fylkeskommunen å gi, men det bør rettes inn mot fylkeskommunenes økonomiske evne til å bestille nullutslippsfartøy.

På bakgrunn av dette ble følgende høringssvar sendt innen høringsfristen 16. august 2023:

Med forbehold om politisk godkjenning i fylkesutvalget gis følgende høringssvar fra Rogaland fylkeskommune:

Rogaland fylkeskommune er positiv til at det foretas endringer i klimakvoteloven for å legge til rette for at norsk regelverk er samstemt med EUs regelverk for klimakvoter.

Det er viktig at tempoet i gjennomføring opprettholdes slik at en lykkes med intensjonen om samtidig implementering i EØS.

Norge har sterke fortrinn innen grønn skipsfart. Det er derfor ønskelig at inntekter fra kvotehandel går til å styrke og videreutvikle denne næringen. Vi ønsker i denne sammenheng å peke på den viktige rollen fylkeskommunene har som bestillere av nullutslippsfartøy. Dersom noen av midlene fra kvotehandelen settes av til å styrke fylkeskommunenes finansielle evne til å opprettholde både innovasjon og investeringer i nullutslippsløsninger for hurtigbåt og ferje, vil det gi både reduserte offentlige klimagassutslipp og positive gevinster for konkurransekraften og eksportevnen til norske maritime bedrifter.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2020/64453-26

Saksbehandler: Synnøve Hognestad

Avdeling: Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen

Haugesund kommune - gnr 40, bnr 188 mfl - Detaljreguleringsplan - Møllervegen 28 mfl - RL 1808 - ny høring

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
165/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

Protokoll – Utvalg for plan for miljø

Plankart

Bestemmelser

Utomhusplan

Sammendrag

Fylkesutvalget fremmet i sak 161/2022 innsigelse til forslag til detaljregulering for Møllervegen 28 m.fl., RL 1808. Innsigelsen var knyttet til størrelse og kvalitet for felles uteoppholdsareal.

Planområdet er på ca. 9,8 dekar og ligger ned mot Smedasundet, rett sør for broa til Hasseløy. Området har stor kulturhistorisk betydning i Haugesund. Innenfor planområdet ligger blant annet fire bygninger med kulturhistorisk verdi.

Formålet med planen er å legge til rette for ny boligbebyggelse. Et vesentlig tema da saken var på høring i 2022 var om de nye bygningene i tilstrekkelig grad er tilpasset kulturmiljøet i området. Riksantikvaren ble involvert i saken etter høring. Dette har resultert i at de nye boligblokkene i høringsforslaget som nå er på høring har blitt smalere og går dypere inn i området, med en utforming som etterlikner formen til sjøhus. Denne tilpasningen har resultert i at kaipromenaden har blitt smalere.

Det er gjort positive endringer knyttet til felles uteoppholdsareal. Areal som er egnet som felles uteoppholdsareal har økt og er nå rundt 25 m² pr boenhet, større areal enn i plan som var på høring i 2022, men fortsatt noe mindre enn føringer i Regionalplan for areal og transport på Haugalandet. I tillegg er kvaliteten for flere deler av arealet er forbedret. Fylkesdirektøren vurderer at endringene som er foreslått i brev fra kommunen 02.05.23 gir grunnlag for å frafalle innsigelsen.

Ny utforming av bygningene langs Smedasundet fører til at havnepromenaden langs sjøen er redusert fra 5 til 3,5 meter. Det å legge til rette for en sammenhengende promenade langs sjøen har vært et viktig grep både i kommuneplan for Haugesund og nylig vedtatt kommunedelplan for Haugesund sentrum. Med tanke på allmennheten er det uheldig at promenaden blir redusert. Fylkesdirektøren gir faglig råd om at bredden økes.

Fylkesdirektøren gir også faglig råd om at det blir fastsatt øvre grense for parkeringsdekning for bil.

Fylkesdirektørens innstilling

Rogaland fylkeskommune frafaller innsigelse til detaljreguleringsplan for Møllervegen 28 m.fl., RL 1808. Det forutsettes at reviderte bestemmelser og plankart oversendt av kommunen 02.05.23 legges til grunn i planen.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Christine Haver

regionalplansjef

Bakgrunn for saken

Haugesund kommune la høsten 2022 fram forslag til detaljreguleringsplan for Møllervegen 28 m.fl. - Kronå - RL 1808.

Fylkesdirektøren foreslo at det ble fremmet innsigelse både til negative konsekvenser for kulturmiljøet og for manglende størrelse og kvalitet på felles uteoppholdsareal.

Fylkesutvalget vedtok ikke foreslått innsigelse knyttet til negative konsekvenser for kulturmiljøet, men vedtok innsigelsen knyttet til felles uteoppholdsareal

FU vedtak i sak 161/2022:

«Det fremmes innsigelse til at størrelse og kvalitet for felles uteoppholdsareal slik planen nå er presentert ikke tilfredsstiller krav, jfr. føringer i Regionalplan for areal og transport på Haugalandet.»

Problemstilling

Haugesund kommune har sendt detaljreguleringsplan for Møllervegen 28 m.fl., Kronå RL 1808 på ny høring. Fylkesutvalget bes ta stilling til om foreslåtte endringer i planen er tilstrekkelig til at innsigelsen fremmet av fylkesutvalget kan frafalles.

Saksopplysninger

Planområdet er på ca. 9,8 dekar og ligger ned mot Smedasundet rett sør for broa til Hasseløy. Området har betydelig høydeforskjell, fra 2-3 moh. i vest ved kaia, til Strandgata i øst, som ligger ca. 12 moh.

Området er i dag delvis bebygd. Innenfor planområdet ligger fire bygninger med kulturhistorisk verdi; Strandgata 214, Strandgata 218, Møllervegen 21 (Sirihuset) og Møllervegen 28 (Røthinghuset).

Nytt planforslag legger til rette for 4 «blokker/sjøhus» med leiligheter langs Smedasundet og 1 leilighetsblokk langs Strandgata, til sammen ca. 75 boenheter.

Som følge av at fylkesutvalget ikke fremmet innsigelse knyttet til kulturmiljøet i området ble Riksantikvaren koblet inn i prosjektet. Dette har resultert i at det lagt betydelig vekt på å ta vare på så mye som mulig av den kulturhistoriske konteksten rundt de bevaringsverdige bygningene. Hovedprinsippet i opprinnelig planforslag er ivaretatt, men utforming og plassering av bygningskroppene er endret.

Figur 1 Kart til venstre viser plankart som var på høring i 2022. Kart til høyre viser plankartet som nå er på høring. Rød skravur i kart til høyre er hensynssone flomfare.

Figur 2 Det øverste bildet viser skisse av bebyggelsen i plan som nå er på høring. Blokkene mot Karmsundet er gitt en annen utforming ved at de er blitt smalere, går dypere inn i området. Bygningene har i større grad form som sjøhus enn planforslaget som var på høring i 2022. Det nederste bildet viser skisse for plan som var på høring i 2022.

Bygningene er blitt smalere langs sundet, strekker seg dypere inn i området, og er utformet mer som sjøhus, med saltak og gavlen mot sundet. Dette har resultert i at fasaden mot Smedasundet har blitt mer åpen. Denne tilpasningen har samtidig gjort at kaipromenaden har blitt smalere, og er redusert fra 5 meter bredde til 3,5 meter. Nytt planforslag har ellers ført til at lekeareal har blitt noe større og har fått økt kvalitet.

Fylkesdirektørens vurderinger

Størrelse og kvalitet for felles uteoppholdsareal

Plan som var på høring i 2022

Planen som var på høring i 2022 la til rette for felles uteareal regulert til felles uteareal, gatetun og kaipromenade som til sammen utgjorde 2757 m². En diskusjon den gang var hvor mye areal som kan defineres som «felles uteoppholdsareal». Fylkesdirektøren var uenig i at alle arealene som var listet opp i plandokumentene tilfredsstilte kvalitetskravene for felles uteoppholdsareal fra regionalplanen og sentrumsplanen i Haugesund.

Fylkesdirektøren vurderte blant annet at det ikke vil være rett å definere kaipromenaden som et fullgodt felles uteoppholdsareal. I tillegg ble det argumentert for at noen areal var for bratte, inngikk i trafikkareal eller hadde så dårlige solforhold at det kunne stilles spørsmål ved om kvaliteten var god nok. En generell innvending var også at detaljreguleringsplanen var lite detaljert med hensyn til utforming av felles uteoppholdsareal.

Samtidig ble det gitt signal om at noen av arealene, med konkretisering av arealbruk og visse avbøtende tiltak, kunne forbedres til felles uteoppholdsareal med tilfredsstillende kvalitet. Konkret ble det pekt på mulig forbedring av disse arealene:

- Ballbanen nord for Røthinghuset. Sol- og skyggeanalyser viser at denne vil bli liggende i skyggen gjennom hele sommerhalvåret. I tillegg ligger ballbanen tett opp til snuplass for bil. Trafikksikkerhet bør vurderes.
- Flaten ved Strandgata, som i dag er parkeringsareal, ligger i gul støysone tett på trafikkert gate.

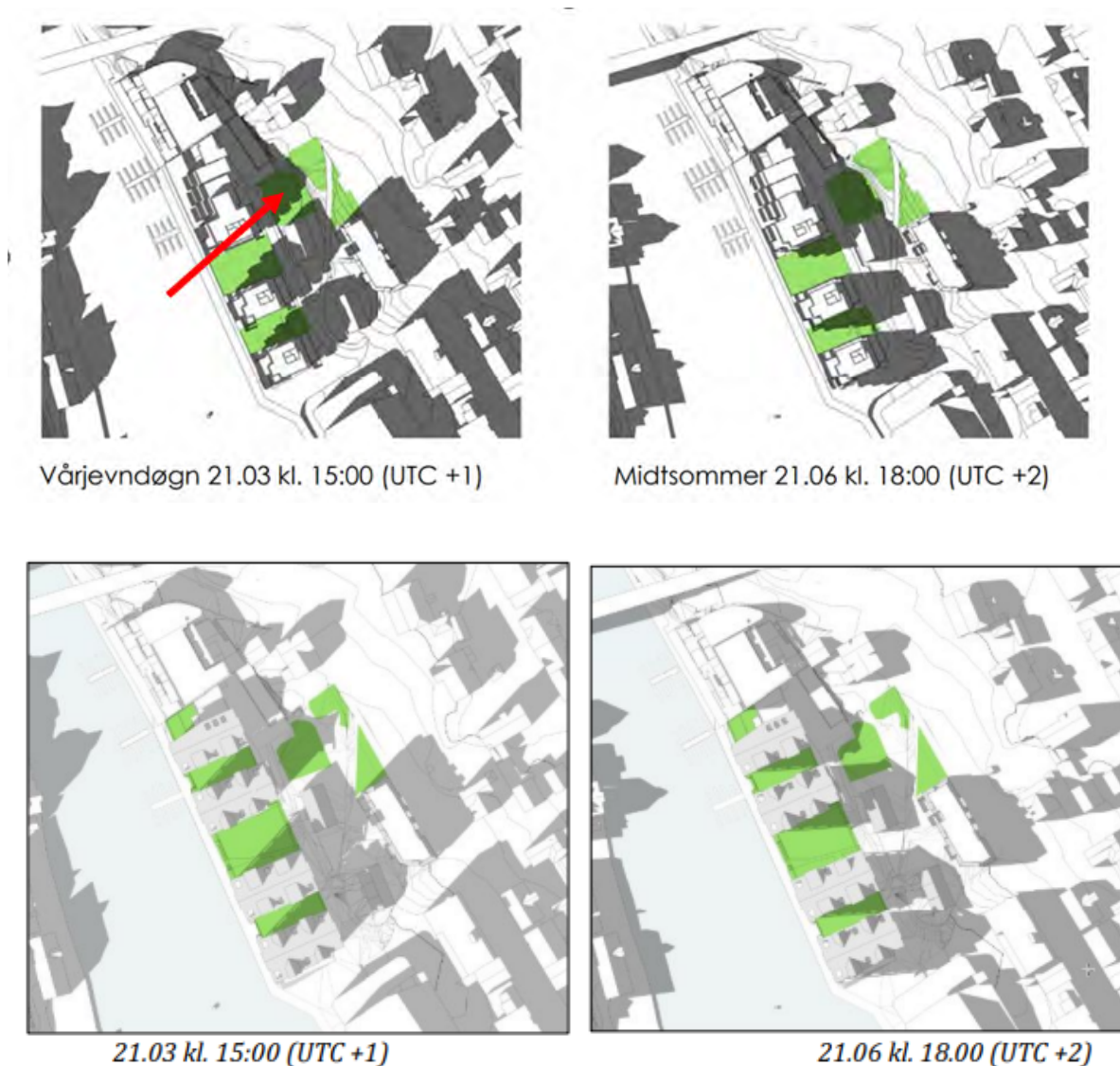
- Deler av gatetunet kan muligens inngå i beregning av felles uteoppholdsareal, men lite konkrete føringer om utforming og dårlige solforhold, gjør at arealet pr nå ikke framstår som et fullgodt uteoppholdsareal. Det er også uavklart om gjesteparkering blir plassert i eller i tilknytning til gatetunet.

Plan som nå er på høring

Fylkesdirektøren mener fortsatt det vil være rett å holde gatetun og kaipromenade utenfor areal som kan inngå i oversikt over felles uteoppholdsareal slik det er definert i ATPH. Samlet sett er det i detaljreguleringsplanen som nå er på høring likevel satt av mer areal til lek enn forrige utgave av plan, om lag 25 m² pr boenhet. Ut fra områdets plassering gir regionalplanen og kommunedelplan for Haugesund sentrum føringer om 30 m² felles uteoppholdsareal pr boenhet.

Uteareal på flaten mellom blokkbebyggelsen er økt fra rundt 700 m² til tre ulike felt som til sammen utgjør 942 m². Videre legger nytt planforslag opp til at det etableres en lekeplass som multibane på 217m² inn mot skråningen mot øst. Det bratte terrenget benyttes til sklie, klatrestativ m.m. Oppe mot Strandgata er det også regulert et uterom på 345m².

I tillegg til at areal avsatt til felles uteoppholdsareal har økt noe i størrelse, har utomhusplanen i planforslaget gjennomgått en vesentlig kvalitetsheving slik at arealene nå er bedre egne som uterom for alle aldersgrupper. Det er gjort forbedringer knyttet til alle punktene fylkesdirektøren pekte på i forrige høring: Det bratte arealet opp mot Strandgata i nordøst er nå foreslått utnyttet til lekeområde med sklie. Utearealet ved Strandgata er bearbeidet med beplantning mot vegen slik at arealet nå framstår med bedre kvalitet enn i opprinnelig planforslag. Skillet mellom uterommet og vegareal er mer tydelig. Ved at bygningsmassen ved kaifronten er delt opp til flere bygninger er solforholdene på lekeplass nord for Røthinghuset bedre enn ved forrige høring.

Figur 3 Soldiagram for plan som var på høring i 2022 er vist øverst. Soldiagram for planen som nå er på høring er vist nederst. Rød pil viser lekeareal nord for Røthinghuset.

Selv om felles uteoppholdsareal, når torg, strandpromende og gatetun blir holdt utenfor, er noe mindre enn krav i kommunedelplan for sentrum og ATPH, mener fylkesdirektøren at uterommene nå framstår med vesentlig høyere kvalitet. I sum mener derfor fylkesdirektøren at innsigelsen bør kunne frafalles. I vurderingen er det også lagt vekt på at prosjektet ligger i forholdsvis kort avstand til byparken.

Havnepromenade

En konsekvens av at boligblokkene mot Karmsundet har fått ny utforming er at havnepromenaden er redusert fra 5 meter til 3,5 meter. Etablering av en sammenhengende havnepromenade gjennom hele sentrum er et viktig grep i nylig

vedtatt kommunedelplan for Haugesund sentrum, og fylkesdirektøren mener det er uheldig at passasjen er gjort smalere enn i tidligere planforslag. Det å redusere promenaden til 3,5 meter vil redusere mulighet for opphold, og dermed også redusere arealet sin kvalitet som et offentlig byrom. Fylkesdirektøren fremmer derfor **faglig råd** om at passasjen blir gjort bredere.

Ved forrige høring ble forbindelsen i øst-vest-retning kommentert. En passasje fra sjøen og opp mot det gamle bygningsmiljøet ved Møllergata vil være et positivt bidrag til allmennheten. Skisser viser at det fortsatt er en viss nivåforskjell mellom kaipromenaden felles uteoppholdsareal. Fylkesdirektøren ber kommunen igjen vurdere om terreng som grenser mot kaipromenaden kan gis en utforming slik at det i større grad oppleves som naturlig også for allmennheten å bevege seg østover i planområdet.

Parkeringsdekning

I bestemmelsene er det formulert krav om å etablere minimum 62 parkeringsplasser i underjordisk parkeringsanlegg tilknyttet de nye boligblokkene. Dette tilsvarer en parkeringsdekning på rundt 0,8 parkeringsplasser pr bolig, og er godt under krav til parkeringsdekning for bil, jfr. nylig vedtatt kommunedelplan for Haugesund sentrum. Fylkesdirektøren gir **faglig råd** om at det også blir formulert et maksimumskrav for parkering. Maksimumskrav bør ikke overstige norm i kommunedelplanen.

Konklusjon

Fylkesdirektøren tilrår fylkesutvalget å frafalle innsigelse til detaljregulering for Møllervegen 28 m.fl., RL 1808, basert på de foreslåtte endringene. Det gis videre faglig råd om å øke bredden for havnepromenaden og å fastsette maksimumskrav til parkeringsdekning i tråd med føringer i kommunedelplan for Haugesund sentrum.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2020/70858-23

Saksbehandler: Synnøve Hognestad

Avdeling: Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen

Haugesund kommune - gnr 35, bnr 108 - detaljreguleringsplan - Rossabø - ny høring

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
166/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Plankart detaljreguleringsplan Haugaland Kraft
- 2 Brev fra Haugesund kommune datert 08.05.23
- 3 Brev fra haugesund kommune 09.06.23

Sammendrag

Fylkesutvalget fremmet i sak 201/2022 innsigelse til detaljreguleringsplan for Rossabø fordi planen ville føre til at det ble etablert et for stort antall kontorarbeidsplasser utenfor Haugesund sentrum. Etablering av rundt 300 nye kontorarbeidsplasser om lag 2 km sør for Haugesund sentrum er i strid med prinsipp om «rett virksomhet på rett sted».

I revidert forslag er areal avsatt til kontorarbeidsplasser i nytt bygg redusert fra 10000 nye kvadratmeter til 7000. Dersom en tar utgangspunkt i «Rundskriv om normer for energi- og arealbruk for statlige bygg» utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2016, vil 7000 m² i nytt bygg, i tillegg til 5280 m² i eksisterende bygg kunne romme rundt 530 kontorarbeidsplasser, en økning på 230 kontorarbeidsplasser sammenliknet med i dag.

Fylkesdirektøren mener fortsatt at andel nye kontorarbeidsplasser er så stor at plassering er i strid med prinsipp om å lokalisere «rett virksomhet på rett sted», jfr. føringer i Statlige planretningslinjer for samordnet areal og transportplanlegging og i Regionalplan for areal og transport på Haugalandet (ATPH). Det foreslås derfor at innsigelse gitt av fylkesutvalget i sak 201/2022 opprettholdes.

Mer arbeidsplasser i sentrum bidrar til økt «byliv» som igjen gir grunnlag for handel, sosiale møteplasser, kafeer og annen service-virksomhet. I tillegg bidrar samlokalisering av boliger og arbeidsplasser til å redusere det samla transportbehovet. En så vesentlig økning av kontorarbeidsplasser, vil også føre til økt trafikk og undergrave kommuneplanens og ATPH sine klare målsettinger om å styrke Haugesund sentrum.

Fylkesdirektørens innstilling

Rogaland fylkeskommune opprettholder innsigelse til omfanget av nye kontorarbeidsplasser på Rossabø, jfr. vedtak i fylkesutvalget i sak 201/2022. Areal avsatt til kontorarbeidsplasser er fortsatt så stort at plassering er i strid med prinsipp om å lokalisere «rett virksomhet på rett sted», jfr. føringer i Statlige planretningslinjer for samordnet areal og transportplanlegging og i Regionalplan for areal og transport på Haugalandet (ATPH).

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Christine Haver

regionalplansjef

Bakgrunn for saken

Haugesund kommune la høsten 2022 fram forslag til detaljreguleringsplan for Rossabø. Rogaland fylkeskommune fremmet i FU-sak 201/2022 innsigelse til saken fordi planen ville føre til at det ble etablert et for stort antall kontorarbeidsplasser utenfor Haugesund sentrum. Etablering av rundt 300 nye kontorarbeidsplasser om lag 2 km sør for Haugesund sentrum er i strid med prinsipp om «rett virksomhet på rett sted», jfr. føringer i ATPH og Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.

Statsforvalteren fremmet innsigelse til parkeringsdekning for bil.

Med utgangspunkt i de to innsigelsene har Haugesund kommune justert bestemmelsene for tema utnyttelse og parkering. Forslag til endring av bestemmelser er sendt i brev 08.05.23 og 09.06.23. Plankartet er ikke endret.

Problemstilling

Fylkesutvalget bes ta stilling til om de endringene Haugesund kommunen har foreslått i brev sendt 08.05.23 og 09.06.23 gjør at innsigelsen fremmet av fylkesutvalget kan frafalles.

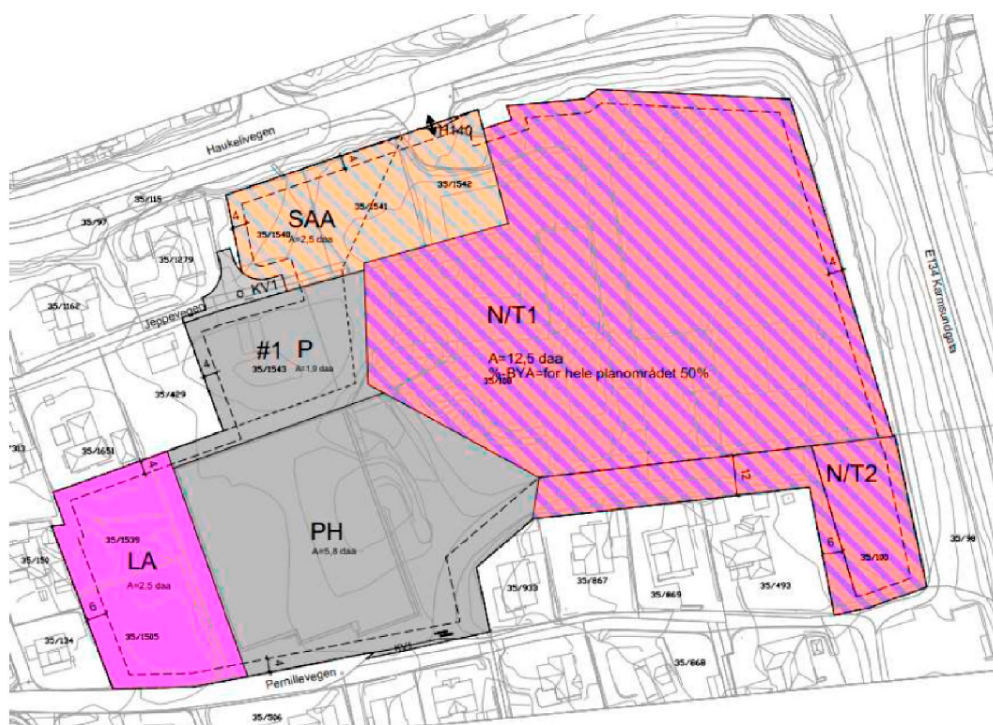
Saksopplysninger

Planområdet omfatter et areal på totalt 28 dekar. Området ligger på Rossabø, ca. 2 km sør for Haugesund sentrum, tett på hovedveger som E134 og Karmsundgata, fv. 47. Planområdet er i dag delvis vist som næringsbebyggelse og delvis som boligområde i kommuneplanen.

Planområdet er eid av Haugaland kraft og består hovedsakelig av bygninger med kontorlokaler knyttet til driften av selskapet, samt et servicesenter i hovedbygget. Kapasiteten til eksisterende bygninger er i dag sprengt, og det har de siste 10–15 årene blitt gjort flere ombygginger for å optimalisere bygningsmassen.

Det er oppgitt flere grunner til behovet for større bygningsmasse ved Haugaland Kraft sitt hovedkontor. Et argument er behov for en større konferansesal i forbindelse med opplæring. En annen faktor er at Haugaland Kraft, og spesielt nettselskapet, har en betydelig bilpark med totalt ca. 200 biler/lastebiler. Disse er nødvendige for driften av

beredskapen til selskapet. Parkeringshuset er i dag for lite, også med utgangspunkt i den store økningen av ansatte som selskapet har hatt de siste årene. I tillegg forventer Haugaland Kraft en kraftig vekst i antall ansatte, delvis som følge av sammenslåing/oppkjøp av andre selskap. Konsernet Haugaland Kraft består nå av et morselskap og 3 heleide datterselskap: Fagne AS, Haugaland Kraft Fiber AS og Haugaland Kraft Energi AS.

Figur 1 Forslag til detaljreguleringsplan. Kontorlokalene er hovedsakelig tenkt plassert innenfor delområdene N/T1 og N/T2.

I plandokumentene som ble sendt på høring høsten 2022 sto følgende formulering om utnyttelse, jfr. § 3.11 i bestemmelsene:

«Tillatt bebygd areal (%-BYA) skal ikke overstige 50 % av planområdets nettoareal jf. H-2300 veileder grad av utnyttning. Utvendige parkeringsarealer er ikke inkludert i %-BYA.

Tillatt bruksareal skal på ny bebyggelse (oppført etter 2021) ikke overstige 10 000 m² BRA jf. H- 2300 veileder grad av utnyttning. Dette inkluderer også tilbygg til eksisterende bebyggelse.»

I planbeskrivelsen er det beskrevet at disse lokalene til sammen vil kunne romme 600 kontorarbeidsplasser. I brev datert 08.05.23 har Haugesund kommune foreslått å føye til en setning om at maks 7000 m² ny bebyggelse kan benyttes til kontor. Den samlede bygningsmassen er ikke endret siden forrige planforslag og er fortsatt 10

000 m². Resten av bygningsmassen, 3000 m², vil trolig bli brukt til de andre funksjonene som var skissert i planbeskrivelsen, servicesenter og driftsfunksjoner.

Det er ikke lagt fram forslag om at kontorarbeidsplasser for Haugalandet kraft skal lokaliseres andre steder.

I brev fra Haugesund kommune datert 08.05.23 er det oppgitt at eksisterende bebyggelse gir rom for 5280 m² til kontor. Ny formulering i bestemmelsene åpner dermed i sum for 12280 m² til kontor.

Figur 2 Situasjonsplan og perspektivtegning som viser mulig framtidig bebyggelse.

Fylkesdirektørens vurderinger

Teoretisk beregning av antall kontorarbeidsplasser

Da saken ble behandlet i fylkesutvalget høsten 2022 ble det lagt stor vekt på hvor mange arbeidsplasser utvidelse av virksomheten til Haugaland kraft ville føre til. I saksdokumentene den gang ble det antydnet at eksisterende bygningsmasse, om lag 5280 m² kontorlokaler i administrasjonsbygget pluss ca. 900 m² midlertidige kontor, rommer om lag 300 kontorarbeidsplasser. Videre ble det antydnet at utvidelse av bygget, rundt 10000 m², vil kunne romme nye 300 kontorarbeidsplasser.

I regnestykket over antall kontorarbeidsplasser ved forrige behandling av planen, ville det teoretisk være satt av 20,6 m² pr kontorarbeidsplass i eksisterende bygning og 33,3 m² pr kontorarbeidsplass i ny bygning.

I Rundskriv H – 2/16 fra KMD er følgende norm for kontorarbeidsplasser lagt til grunn: «For framtidige statlige kontorlokaler og for kontordelen i bygg til virksomheter med arealkrevende formål fastsettes en arealnorm på 23 kvm. BTA per ansatt.».

Slik planen var presentert da den ble sendt på høring, ville nytt bygg ha en vesentlig lavere arbeidsplass tetthet enn i dagens bygning. Dersom en tar utgangspunkt i Rundskriv H – 2/16 om norm for kontorarbeidsplasser vil samlet ny foreslått bygningsmasse, med 5280 m² kontorlokaler i eksisterende bebyggelse og 7000 m² avsatt til kontor i ny bygning kunne romme 534 kontorarbeidsplasser. Dette vil være noe mindre enn stipulert antall kontorarbeidsplasser da saken var på høring forrige gang, men en økning på 234 kontorarbeidsplasser sammenliknet med dagens situasjon. Dersom en tar utgangspunkt i antall kontorarbeidsplasser pr kvadratmeter i dagens bygning, vil nytt bygg kunne romme rundt 340 nye kontorarbeidsplasser.

I forslag til løsning av innsigelsen er det ikke foreslått at noen av kontorarbeidsplassene tilknyttet Haugaland kraft skal lokaliseres andre steder. Det er derfor uklart om antall kontorarbeidsplasser vil bli redusert sammenliknet med opprinnelig planforslag.

Både teoretisk beregnet antall kontorarbeidsplasser ut fra statlig norm, jfr rundskriv H – 2/16 og antall nye kontorarbeidsplasser Haugaland kraft har oppgitt at de har behov for, er fortsatt så stor at virksomheten må kunne defineres som en arbeidsplassintensiv virksomhet, jfr. næringskategori A slik denne kategorien er beskrevet i ATPH. Slike virksomheter bør som hovedregel plasseres i sentrum.

Vurdering av om innsigelsen kan innfris

Viktige argument for innsigelse da detaljreguleringsplanen ble behandlet høsten 2022 var at:

- 1) Kontorarbeidsplasser i byen vil kunne styrke Haugesund som sentrum.
Tidligere analyser viser at store areal i Haugesund sentrum er satt av til formål med muligheter for framtidige kontorlokaler. Mer arbeidsplasser i sentrum bidrar til økt «byliv» som igjen gir grunnlag for handel, sosiale møteplasser, kafeer og annen service-virksomhet.
- 2) En stor andel kontorarbeidsplasser på Rossabø vil føre til økt biltrafikk, i strid med overordna føringer om å redusere transportbehovet. Dette gjelder selv

om parkeringsdekningen nå er foreslått redusert til nivå tilsvarende føringer i gjeldende kommuneplan.

- 3) Etablering av en stor andel kontorarbeidsplasser vil kunne føre til presedens. I saksutredningen fra forrige behandling av detaljreguleringsplanen ble det vist til at det har vært liknende saker med spørsmål om etablering av store kontorlokaler i Karmøy. Rossabø ligger nær et større område i grensen mellom kommunene Haugesund og Karmøy. Området er delvis preget av handel og kontorarbeidsplasser som ut fra overordna føringer burde vært plassert i sentrumsområdene. For å få til ønsket transformasjon av området på sikt i begge kommuner, vil det være viktig å holde fast på hovedprinsippet om at arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter så langt som mulig blir lokalisert i sentrumsområdene.

På bakgrunn av de anslag om kontorarbeidsplasser som er vist over, vil foreslått endring av antall kvadratmeter avsatt til kontorlokaler i ny bygningsmasse fra 10000 m² til 7000 m² ikke ha så stor innvirkning på forventet antall kontorarbeidsplasser at fylkesdirektøren mener innsigelsen kan frafalles. De negative sidene knyttet til økt trafikk og det å ikke bygge opp rundt målsetting om å stryke Haugesund sentrum, er fortsatt store.

I vurdering av trafikkmengde er det tatt høyde for siste forslag fra Haugesund kommune, jfr. brev datert 09.06.23, om å redusere parkeringsdekning sammenliknet med opprinnelig planforslag. Parkeringsdekningen som nå er foreslått er i tråd med føringer i kommuneplanen: 1,2 bilparkeringsplasser pr 100 m² kontorlokaler og 0,5 bilparkeringsplasser pr 100 m² avsatt til lager. Ny foreslått parkeringsdekning er lavere enn i opprinnelig planforslag, men veier etter fylkesdirektøren sin vurdering ikke opp det uheldige ved den økte biltrafikken som en stor andel nye kontorarbeidsplasser på Rossabø vil kunne føre til.

Konklusjon

Fylkesdirektøren tilrår at innsigelse gitt av fylkesutvalget i sak 201/2022 opprettholdes.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2023/38324-3

Saksbehandler: Herdis Sigurgrimsdottir

Avdeling: Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen

Klage på avslag til fylkeskommunal vannmiljøtilskuddsordning 2022 - Hjelmeland kommune - Kyrkjevegen 159

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
167/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Soknad-2023-0088.pdf
- 2 Fordeling av fylkeskommunal tilskuddsordning for vannmiljøtiltak i 2023
- 3 Beskrivelse og vurdering av søknadene til Fylkestilskudd for vannmiljøtiltak 2023
- 4 Retningslinjer for tilskudd til vannmiljøtiltak
- 5 klage på gjødselkummer.docx

Sammendrag

Fylkesutvalget behandlet fordeling av vannmiljøtilskudd 18. april 2023, i sak 93/2023. Én av søkerne, som fikk avslag, har klaget på vedtaket. Avslaget ble blant annet begrunnet med at søknaden manglet viktig informasjon som er påkrevd i retningslinjene for tilskuddsordningen. I tillegg har Bønaråna i Hjelmeland god

økologisk tilstand på det strekket som søknaden berører. Føringsene i den regionale vannforvaltningsplanen er at tiltak skal prioriteres i vassdrag hvor målet om god økologisk tilstand ikke er oppnådd.

Fylkesdirektøren har gjennomgått klagen og saksbehandlingen i saken, men finner ikke grunnlag for å ta klagen til følge.

Fylkesdirektørens innstilling

1. Søknaden om tilskudd til gjenstøping av gjødselsport på grisehus ved Kyrkjevegen 159 i Hjelmeland kommune manglet vesentlig informasjon, for å være i tråd med vedtatte retningslinjer for tilskuddsordningen. Søknaden berører ikke et prioritert vassdrag, og kan ikke prioriteres fremfor tiltakene som fikk tilsagn.
2. Klagen på avslag om tilskudd til vannmiljøtiltak tas ikke til følge. Vedtak i sak 93/2023 opprettholdes.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Christine Haver

regionalplansjef

Bakgrunn for saken

I 2023 hadde tilskuddsordningen for vannmiljøtiltak 2 100 000 kr til fordeling. Vi mottok 27 søknader til denne ordningen. Samlet ble det søkt om 3 176 332 kr. Det var med andre ord behov for å prioritere søknader.

[Retningslinjer for tilskudd til vannmiljøtiltak](#) ble lagt til grunn ved fordelingen av tilskuddsmidlene for 2023. Her fremgår blant annet krav til tiltak og innhold i søknader og kriterier for prioritering.

Fylkesdirektørens tilrådning om fordeling av tilskudd til vannmiljøtiltak for 2023 ble lagt fram for fylkesutvalget den 18. april 2023, sak 93/2023. I saksframlegget med vedlegg var alle søknadene presentert og kommentert i forhold til de vedtatte retningslinjene og prioriteringskriteriene. Det ble foreslått å tildele omsøkt beløp til 13 av søknadene, og et avkortet beløp til 11 av søknadene. De resterende 3 søknadene ble ikke foreslått tildelt midler. Fylkesutvalget vedtok innstillingen enstemmig.

Problemstilling

Fylkesutvalget skal ta stilling til om klagen skal tas til følge. Dersom fylkesutvalget opprettholder sitt opprinnelige vedtak om fordeling av vannmiljøtilskudd, og ikke tar klagen til følge, oversendes saken for endelig avgjørelse i fylkestinget. Fylkestinget kan prøve alle sider av saken og kan treffe nytt vedtak i saken.

Saksopplysninger

Behandling av søknad, anbefaling og vedtak i sak 93/2023

[Tilskudd til vannmiljøtiltak](#) er en fylkeskommunal støtteordning. Tilskuddene deles ut av fylkesutvalget på vårhalvåret. Midlene skal bidra til å nå målene i [Regional vannforvaltningsplan for Rogaland vannregion 2022-2027](#), med tilhørende handlingsprogram og tiltaksprogram. Det er mulig å søke midler blant annet til planlegging eller gjennomføring av tiltak for å forbedre vannmiljøet, eller kartlegging og overvåking for å øke kunnskapen om vannmiljøet i vannregionen.

Det er blant annet mulig å søke midler for å støpe igjen gjødselsporter for å hindre avrenning til vann. Klager søkte om å støpe igjen 4 gjødselsporter på et gammelt

grisehus på Kyrkjevegen 159 i Hjelmeland kommune. Det fremgår av søknaden at dette skulle hindre avrenning til Bønaråna.

I sak FU 93/2023 foreslo fylkesdirektøren å avslå søknaden, med følgende begrunnelse. Fylkesutvalgets vedtak var i tråd med innstillingen.

Bønaråna er i dag i god økologisk tilstand, og er ikke et prioritert vassdrag i regional vannforvaltningsplan. Søker har søkt om 100 % støtte til tiltaket Tilskuddsordningen har derimot kriterie om maks 4000 kr støtte per gjødselsport. Søknaden inneholder ytterst lite informasjon og har et svært mangelfullt budsjett. Den inneholder heller ikke noe kart eller vurdering av faktisk risiko for avrenning til et sårbart vassdrag, som er et av kriteriene i tilskuddsordningen.

I tillegg til de generelle kravene, har [retningslinjene for tilskuddsordningen](#) følgende spesifikke krav for støping av gjødselsporter:

Ved søknad om støtte til gjenstøping av gjødselsporter gjelder følgende:

- Det kan utbetales 4 000 kroner i støtte til gjenstøping av gamle gjødselsporter, som utgjør en risiko for avrenning til vann. Søknadsbeløpet gjelder per port, eller maksimalt 8 000 kroner per gjødsellager.
- Kommunen informerer om søknadsordningen til aktuelle grunneiere i forkant, setter tidsfrist for søknad, og sender samlet inn søknad for alle aktuelle private grunneiere.
- Alle portene i gjødsellageret støpes igjen samtidig.
- Kommunen må kunne dokumentere i søknad at gjødsellagrene er lokalisert på en slik måte at de utgjør en risiko for avrenning til sårbar vannforekomst.

Retningslinjene krever at kommunen koordinerer og kvalitetssikrer søknader om gjenstøping av gjødselsporter, og står som avsender. Klager er privatperson, og har sendt inn søknaden selv. Det foreligger ingen dokumentasjon på samråd eller kvalitetssikring fra kommunen. Ved en inkurie har ikke fylkesdirektøren bemerket dette i tidligere behandling av søknaden, hverken i den politiske saken om fordeling,

eller i avslagsbrevet til søker. Derfor vil vi heller ikke tillegge dette vekt i klagebehandlingen.

Behov for prioriteringer er en sentral del av begrunnelsen for avslaget.

Retningslinjene gir følgende veiledning for prioritering av søknader:

- Tiltak som er beskrevet i tiltaksprogrammet, og som bidrar til måloppnåelse etter vannforskriftens krav, skal prioriteres.
- Overvåkingsbehov beskrevet i vannregionenes regionale overvåkingsprogram skal prioriteres.
- Tiltak og overvåking i prioriterte nedbørfelt i regional plan vil prioriteres.

[Bønaråna nedstrøms utløp Bøen I kraftverk \(vannforekomstID 033-216-R\)](#) har økologisk tilstand god, og har nådd miljømålet som er satt for vassdraget. Vassdraget er ikke særlig preget av diffus avrenning fra fulldyrket mark, men middels påvirket av diffus avrenning fra skogbruket. Dette er ikke et prioritert vassdrag i det regionale vannforvaltningsarbeidet.

Klage på vedtaket

Søker [heretter klager] klagde på vedtaket innen fristen. Det foreligger grunnlag for å behandle klagen.

Klagens innhold kan oppsummeres som følger:

1. Klager mener at tiltaket bør sees på som et godt forebyggende tiltak nettopp fordi vassdraget har god økologisk tilstand.
2. Klager supplerer med en nærmere beskrivelse av gjødselsportenes plassering med flyfoto, oppgir avstand fra vassdraget, og beskriver at dersom en port ryker vil gjødsel renne fort rett ned i elven.
3. Klager presiserer at han søker om 4000 kroner per gjødselsport, totalt 16 000 kroner. Han supplerer med noe ytterligere informasjon om prosjektets budsjett.

Fylkesdirektørens vurderinger

Behandling av søknad, anbefaling og vedtak i sak 93/2023

Gjenstøping av gjødselsporter er (ofte) forebyggende tiltak, som kan hindre stor skade på vannmiljøet. Tilskuddsordningen for vannmiljøtiltak skal bidra til å beskytte vannmiljøet mot forringelse, samt forbedre og gjenopprette miljøtilstanden der

forholdene ikke er gode nok, i tråd med vannforskriften § 4. Det er rom for forebyggende tiltak i tilskuddsordningen, i tillegg til tiltak som reparerer og forbedrer vannmiljøet. Ved behov for prioritering, ser vi til vannforvaltningsplanen med tiltaksprogram.

Retningslinjene for tilskuddsordningen stiller krav om at søknader om gjenstøping av gjødselsporter har dokumentasjon på at gjødselsportene er lokalisert slik at de utgjør en risiko for avrenning til sårbar vannforekomst. Dette er i første rekke viktig for å kunne bestemme hvorvidt tiltaket kvalifiserer for støtte, og i andre rekke for å kunne måle det opp mot andre søknader, ved behov for prioritering. Klager leverte ikke tilfredsstillende dokumentasjon innen søknadsfristen. Søknaden viste ikke presis beliggenhet av bygningen og gjødselsportene, og beskrev ikke på annen måte risikoen for avrenning til vassdrag. Manglende opplysninger er hovedårsak til at fylkesdirektøren anbefalte å avslå søknaden. Klager har nå kommet med utfyllende opplysninger gjennom klagen, men dette kan ikke etter fylkesdirektørens vurdering tillegges vekt. Klager har søkt på tilskudd med en gitt søknadsfrist. Alle søkerne har fått veiledning gjennom tydelige retningslinjer som finnes på vår hjemmeside der kriteriene for søknaden fremgår. Dersom det åpnes for å supplere søknadene gjennom klage, vil ikke søknadsfristen ha noen reell funksjon. Av hensyn til de øvrige søkerne er det viktig at søknadsfristen overholdes.

I tillegg har det vært behov for prioritering, da søknadsmengden oversteg tilgjengelige midler. Alle søknader kunne ikke imøtekommes, og da måtte de viktigste prioriteres. [Bønaråna nedstrøms utløp Bøen I kraftverk \(vannforekomstID 033-216-R\)](#) har økologisk tilstand god, og har nådd miljømålet som er satt for vassdraget. Dette er ikke et prioritert vassdrag i det regionale vannforvaltningsarbeidet.

Fylkesdirektøren finner for øvrig ikke at det er begått saksbehandlingsfeil som har hatt konsekvenser for behandling av søknaden. Klager har heller ikke påberopt seg det i klagen.

Saksforberedelse til klageinstansen

Fylkestinget som klageinstans kan etter forvaltningsloven § 34 prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter,

Klageinstansen må vurdere om saksforberedelsen med begrunnelse og anbefaling til underinstansen skal tas til følge, men har også mulighet til å vurdere andre forhold og ta hensyn til eventuelle nye omstendigheter i saken.

Klagers argumenter er listet ovenfor og kan oppsummeres slik: 1) uenighet i prioriteringen, 2) fylligere informasjon om beliggenhet, og 3) avklaringer knyttet til søknadsbeløp og budsjett.

1) Klager anfører at vassdragets gode økologiske tilstand nettopp burde ført til at vannregionmyndigheten prioriterte forebyggende tiltak der. Miljømålene er styrende for all prioritering, som bærende prinsipp i vannforvaltningsarbeidet. Dette følger av formålsparagrafen i vannforskriften. Den regionale vannforvaltningsplanen gir deretter detaljerte føringer for prioriteringene, fordelt på tre kategorier (se underkapitlene 3.1.3.1 til 3.1.3.3). For det første lister den opp *prioriterte nedbørsfelt*, fordelt på alle vannområdene. Deretter beskrives *prioriterte tiltaksområder*, og til slutt *prioriterte sektorovergripende virkemidler*. Alle søknader som fikk tilsagn i sak 93/2023 kan begrunnes med utgangspunkt i disse kategoriene.

Bønaråna har oppnådd miljømålet i vannforvaltningsplanen, og har derfor ikke generell prioritering. Bønaråna er heller ikke blant de prioriterte vassdragene i vannforvaltningsplanen. Landbrukssektoren er ett av åtte prioriterte tiltaksområder, men herunder er ikke gjenstøping av gjødselsporter blant tiltakene som Rogaland vannregion anbefaler å prioritere. Klagers søknad kan heller ikke prioriteres ut fra kategorien prioriterte sektorovergripende virkemidler.

[Tiltaksprogrammet som tilhører vannforvaltningsplanen](#) gir en grundigere redegjørelse for tiltak som bør prioriteres. I retningslinjene til tilskuddsordningen heter det at «tiltak som er beskrevet i tiltaksprogrammet, og som bidrar til måloppnåelse etter vannforskriftens krav, skal prioriteres.» I kategorien landbruk er ett av tiltakene: «stanse punktutslipp og sikre beredskap mot akutt forurensing». Med «beredskap» menes her at ansvarlige aktører og forvaltning må ha rutiner og oversikt over hendelser. I klagen beskriver klager tiltaket som et forebyggende tiltak. Det tolker vi slik at det ikke er pågående avrenning fra gjødselslagrene. Å stanse punktutslipp er ikke det samme som å forebygge punktutslipp. Dermed ser vi heller ikke at dette punktet kan brukes til å begrunne at klagers søknad burde ha blitt prioritert foran andre søknader.

I fylkesutvalgets vedtak om fordeling fikk mange prosjekter avkortet søknadsbeløp. Alle tilsagnene som ble gitt kan begrunnes med utgangspunkt i én av de tre prioriteringskategoriene. Fylkesdirektøren mener fortsatt at det ikke er riktig å prioritere klagers søknad høyere enn søknadene som fikk tilsagn.

2) Klager har supplert med informasjon om gjødselsportenes beliggenhet. Dette var noen av de viktigste detaljene som manglet i opprinnelig søknad. Gitt kort avstand og skrånende terreng ned mot vassdraget, er det sannsynlighetsovervekt for at en lekkasje fra gjødselslagrene ville nådd og forurensset vassdraget. Klager har ikke oppgitt ytterligere informasjon som hadde vært nyttig for å vurdere risikoen, for eksempel angående tilstand eller alder på eksisterende porter.

Selv om opplysningene er sparsomme, gir de likevel et bilde som muligens kunne blitt vurdert som tilstrekkelig for vurdering av risiko for miljødeleggelse. Det er likevel verdt å huske at kriteriene spesifiserer at det skal være risiko for avrenning til et *sårbart vassdrag*. Gitt den gode økologiske tilstanden, regnes ikke Bønaråna som et sårbart vassdrag.

3) I klagen korrigerer klager søknadsbeløpet, slik at det er i tråd med retningslinjene for tilskuddsordningen og har føyd til noe mer informasjon om budsjett. Hadde den opprinnelige søknaden hatt dette søknadsbeløpet, hadde det ikke vært et argument for å avslå søknaden.

Konklusjon

Klager hadde på søknadstidspunktet mottatt tydelig veiledning om kriterier for tilskuddsordningen og om hvilke opplysninger søknaden måtte inneholde for å bli vurdert. Søknaden som ble fremmet var mangelfull og inneholdt ikke tilstrekkelige opplysninger til å kvalifisere til tilskudd. Fylkeskommunen mottok søknader om tildeling av kr 3 176 332,- men hadde kun 2 100 000,- til fordeling. Fylkeskommunen måtte derfor foreta en prioritering av de innkomne søknadene. Klager har gjennom klagen utdypet søknaden, men dette er opplysninger som kunne vært fremmet tidligere og innen søknadsfristens utløp. Av hensyn til likebehandling med de øvrige søkerne og respekt for søknadsfristen kan de nye opplysningene ikke tillegges vekt. Dersom klageinstansen ønsker å ta stilling til de nye opplysningene, mener fylkesdirektøren uansett at klager ikke ville ha nådd opp i konkurranse med de øvrige

søkerne. Vassdraget som berøres av søknaden har god økologisk tilstand og er ikke prioritert. Prioriteringen av de tiltak som fikk tilsagn, kan begrunnes ut fra prioriteringene i vannforvaltningsplanen.

Fylkesdirektøren mener på denne bakgrunn at det ikke er grunnlag for å ta klagen til følge.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2022/11793-21

Saksbehandler: Lars Olav Tjeldflaat

Avdeling: Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen

Sandnes kommune- gnr 33 bnr 20 - dispensasjon for fortsatt barnehagedrift i LNF-område - Læringsverkstedet Strutsen barnehage - vurdering av å opprettholde klage

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
168/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Kommunens dispensasjonsvedtak
- 2 Fylkesdirektørens administrative klage på dispensasjonsvedtaket
- 3 Kommunens saksframlegg - Strutsen barnehage
- 4 Fylkesdirektørens høringsuttalelse til dispensasjonssøknaden

Lenke til kommunens saksdokumenter: [Sandnes kommune – Saksdokumenter - Møter - Utvalg for by- og samfunnsutvikling 03.05.2023 kl.17.00 \(360online.com\)](#)

Sammendrag

Barnehagedrift på gårdseiendommen er basert på vedtak om midlertidige dispensasjoner, første gang i 2003, med flere påfølgende tidsavgrensede dispensasjonsvedtak. Det har hele tiden vært en forutsetning at området skal tilbakeføres til jordbruksareal når ny barnehagetomt innenfor kommuneplanens

byggeområder er planmessig avklart. Vedtaket som fylkesdirektøren har framsatt administrativ klage på, legger til rette for fortsatt midlertidighet, med mål om permanent omdisponering av arealet ved neste kommuneplanrevisjon.

Forutsetningene for midlertidig dispensasjon er ikke lenger til stede etter at det nå er ferdig regulert barnehagetomt i Skårlia, som kan erstatte dagens lokalisering.

Barnehagens beliggenhet inne i et kjerneområde for landbruk gjør at en ny dispensasjon, og mål om permanent omdisponering av LNF-arealet, har høyt konfliktnivå med regionale landbruksinteresser. Ved å åpne for andre arealformål enn landbruk, brytes strukturen i et sammenhengende og helhetlig jordbruksområde opp. En slik utvikling vil være til ulempe for landbrukets driftsforhold, både grunnet trafikken og andre naboskapsulemper. Et av de viktigste tiltakene for å opprettholde landbruksområdene er å sikre klare grenser mellom byggesonen og LNF-formålet.

Dagens lokalisering favoriserer bil som transportmiddel, og er i strid med den regionale arealstrategien og målet om nullvekst i biltrafikken. Nyregulert barnehagetomt i Skårlia ligger bedre til rette for at transportbehov kan reduseres og løses på miljøvennlig måte.

Fylkesdirektørens innstilling

Fylkesutvalget viser til fylkesdirektørens klage på kommunens dispensasjonsvedtak av 03.05.2023. Med henvisning til begrunnelsen i fylkesdirektørens saksframlegg, opprettholder fylkesutvalget klagen. Klagen hjemles i §28 i Forvaltningsloven og §1-9 i Plan- og bygningsloven.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Christine Haver

regionalplansjef

Bakgrunn for saken

Sandnes kommune har vedtatt ny midlertidig dispensasjon for videreføring av barnehagedrift i et område på Austrått, med intensjon om påfølgende innarbeiding i kommuneplanen. Fylkesdirektøren vurderte vedtaket å være i strid med regionalplanens føringer for jordvern, og med den regionale jordvernstrategien. Med grunnlag i delegert fullmakt klaget fylkesdirektøren på dispensasjonsvedtaket slik at saken kan legges fram for fylkesutvalget for å ta stilling til om klagen skal opprettholdes.

Problemstilling

I 2003 ga kommunen 5 års midlertidig dispensasjon for bruksendring av driftsbygning som tidligere var brukt til strutseoppdrett. Bruksendringen la til rette for barnehage og skolefritidsordning. Det er senere gitt flere midlertidige dispensasjoner, men under forutsetning av at virksomheten skulle være midlertidig inntil ny barnehage ble planavklart og etablert innenfor kommuneplanens byggeområder.

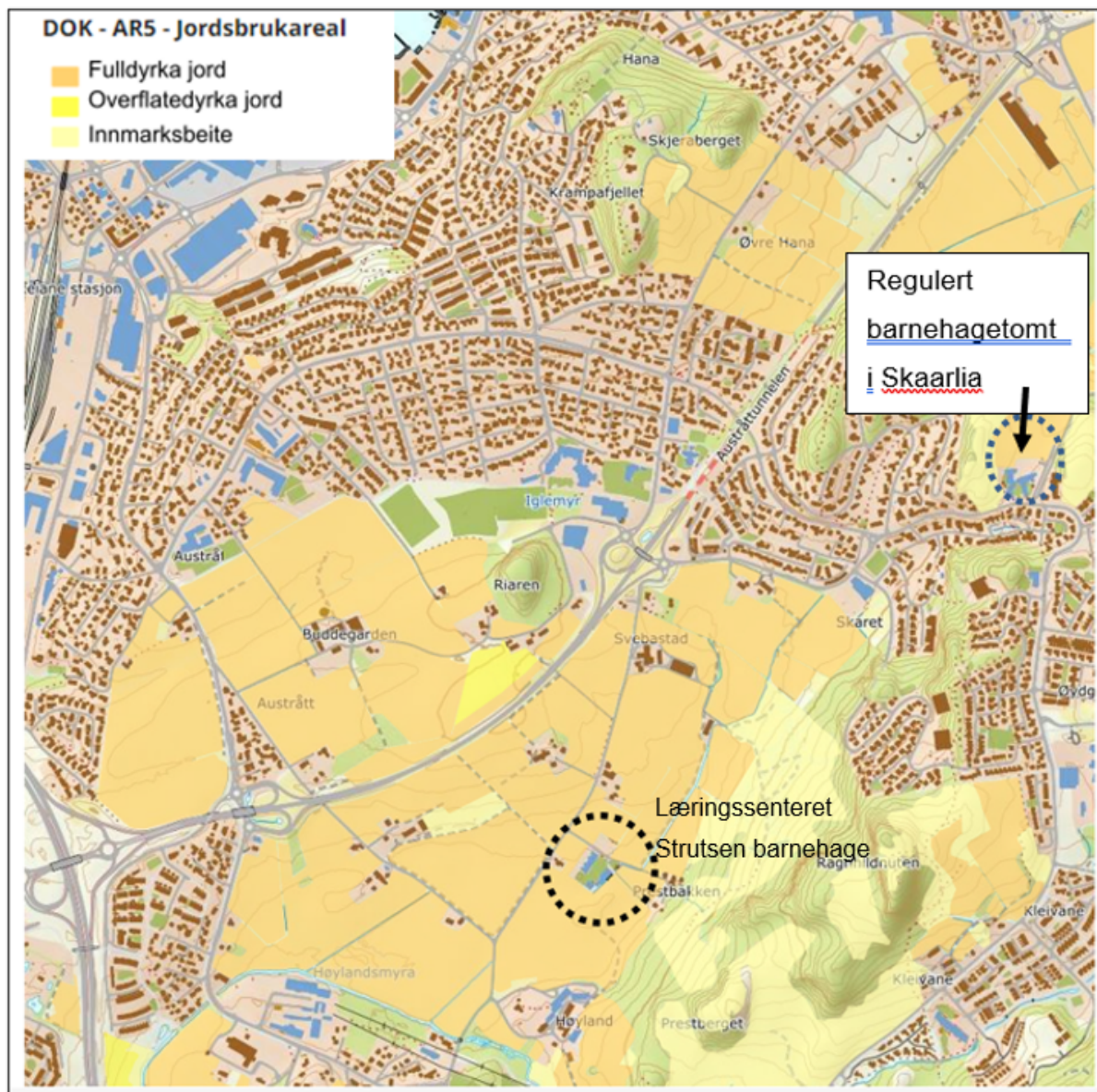
I dispensasjonsvedtak i 2022 forutsatte kommunen at dispensasjonens varighet skulle opphøre senest i 2025, og at deler av arealet skulle tilbakeføres til jordbruksareal klart for såing senest våren 2026.

I kommunens siste dispensasjonsvedtak, som fylkesdirektøren påklaget, er midlertidigheten forlenget med 6 år, med den hensikt å innarbeide området med byggeformål i neste kommuneplanrevisjon. Eiendommen er en landbrukseiendom, men uten selvstendig drift i dag, og jorda blir drevet som tilleggsjord.

Fylkesutvalget bes ta stilling til om det er akseptabelt med ny midlertidig dispensasjon med hensikt å omdisponere LNF-areal i kjerneområde landbruk ved kommende kommuneplanrevisjon. Det må også tas stilling til om vedtaket er forenlig med den regionale arealstrategien og mål om null-vekst for biltrafikken.

Saksopplysninger

Læringssenteret Strutsen barnehage driver barnehage på eiendommen gnr. 33, bnr. 20. Eiendommen er en landbrukseiendom på ca. 45 dekar, og ligger i et sammenhengende jordbruksområde på Austrått/Svebestad (se stiplet sirkel i kartet), i overkant av 1,5 km sør for Sandnes sentrum.

Figur 1 Figuren viser typer jordbruksareal, nåværende barnehage, og nyregulert barnehagetomt i Skårli

Etter at strutseoppdrett på gården ble avsluttet, ble det i 2003 gitt midlertidig dispensasjon med 5 års varighet for bruksendring til barnehage og skolefritidsordning i eksisterende bygningsmasse. Det var på det tidspunktet underskudd på barnehageplasser og en nasjonal målsetting om å oppnå full barnehagedekning innen 2005 (senere innen 2007).

Det er i ettertid gitt flere midlertidige dispensasjoner, der virksomheten er tillatt utvidet, men med forutsetning om at nye bygg og opparbeida utearealer skulle fjernes og tilbakeføres til jordbruksareal etter dispensasjonens utløp. Under er dispensasjonssakene listet opp og innholdet kort kommentert.

Dispensasjonsvedtak

- 2003: Vedtak om midlertidig dispensasjon med 5 års varighet, i eksisterende bygningsmasse. Barnehage og skolefritidsordning.
- 2007: Vedtak om midlertidig dispensasjon med 10 års varighet. Det ble tillatt etablering av modulbygg, men med krav om tilbakeføring innen utgangen av 2017. Bygg, parkering og uteoppholdsareal skulle anlegges slik at tilbakeføring ville bli enkelt å gjennomføre. Kommunen satte vilkår om at ny tomt skulle øremerkes i neste kommuneplanrevisjon dersom driften skulle fortsette etter 10 år.
- 2016: Midlertidig dispensasjon omsøkt for nye 10 år, fylkeskommunen tilrådte 2 år siden det i kommuneplanen var tilrettelagt for ny barnehagetomt i Skårli. Kommunen ønsket å gi barnehagen noe mer tid for å avklare situasjonen, og ga midlertidig dispensasjon på inntil 5 år. Det ble satt vilkår om at arealet som skulle fraflyttes, skulle tilbakeføres til jordbruksareal og klargjøres for såing senest 15.04.2023.
- 2022: Midlertidig dispensasjon omsøkt fram til 01.08.2025, med mulighet for 1 års forlengelse. Reguleringsplan for ny barnehage i Skårli skulle da 2.gangsbehandles før sommeren, med antatt åpning av ny barnehage høsten 2024. Kommunen satte vilkår for dispensasjon om at varigheten ble begrenset til det forelå brukstillatelse til ny barnehage, men ikke lenger enn til 01.09.2025. Modulbygget og bygg som ikke kan benyttes til landbruk skulle fjernes, og uteområdet og parkeringsplassene skulle tilbakeføres til landbruksjord, klart for i såing senest 01.04.2026.
- 2023: Det ble søkt om ny midlertidig dispensasjon, nå med 15 års varighet. Ved høring av søknaden ble det oppfordret til å også uttale seg om en midlertidighet på 6 år, noe som ville gi mulighet til å ta opp endring av LNF-formålet ved neste kommuneplanrevisjon. Kommunen vedtok 03.05.2023 å gi dispensasjon i 6 nye år med hensikt å innarbeide arealbruken i

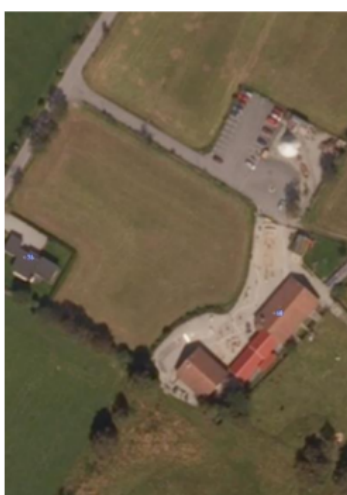
kommuneplanen. Om bruken til barnehage opphører skal området falle tilbake til landbruk. Trafikale tiltak omtalt i redegjørelse til saken skal gjennomføres.

2023: Fylkesdirektøren sender den 25.05.2023 administrativ klage på vedtaket for at fylkesutvalget skal få anledning til å vurdere saken og ta stilling til om klagen skal opprettholdes eller ei.

Under vises områdets utvikling på flyfoto fra 2003 til 2021, hentet fra kommunens saksutredning.

Flyfoto fra 2003

Flyfoto fra 2007

Flyfoto fra 2021

På bildet til høyre ses det midlertidige modulbygget og hvor dyrka jord er erstattet av parkeringsareal og opparbeida terrengflater. Dette er areal som tidligere er forutsatt tilbakeført til dyrka jord. I kommunens landbruksfaglige vurdering er det opplyst at barnehagearealet er ca. 8 dekar. Basert på flybildene over er de synlige endringene rundt 6 dekar.

Ved oppstart var det 30 barnehageplasser og 40 plasser for skolefritidsordning. Ved nåværende drift er det oppgitt at det er 150 barnehageplasser.

På bildet under vises det hvordan arealet disponeres (hentet fra kommunens saksframstilling).

Forutsetningen om planmessig tilrettelegging er nå oppfylt ved at det er godkjent reguleringsplan for barnehage i Skårli. Området ble i forkant avsatt til tjenesteyting i kommuneplanen. Det er ifølge kommunen ikke startet prosess for å realisere barnehage på denne tomta.

Politisk behandling i kommunen

I saksutredningen er det referert til at *kommunestyret* har stilt seg positiv til permanent dispensasjon / tillatelse til videre drift på nåværende tomt.

Utvalg for by- og samfunnsutvikling har vurdert saken slik at lovens vilkår for å kunne gi dispensasjon er til stede, og har begrunnet dispensasjonen med punktene under.

- Det oppleves som verdifullt at barnehagen ligger landlig til og at barna kan oppleve nærhet til landbruk og natur på en god måte. Denne barnehagen kan derfor være med på å styrke det samlede barnehage tilbudet i kommunen.

- Rivning og nybygg vil gi vesentlige utslipp av klimagasser, samt gi avfall fra rivningen og benytte ressurser til nybygg.
- Barnehagen er strategisk plassert mellom bydeler, slik at den kan ta imot barn fra flere bydeler og dermed utjevne svingninger i barnetallet mellom bydelene.
- Det er en ulempe at noe landbruksjord ved dispensasjon ikke kan tilbakeføres, men dette er et areal av begrenset størrelse.
- Trafikkforholdene på tomten bedres gjennom vilkåret om gjennomføring av tiltak.
- Andelen gående og syklende er erfaringsmessig begrenset uansett plassering av barnehagen. Plassering mellom to bydeler gjør at de som ellers måtte ha hatt barnehageplass i den andre bydelen får kortere reise. Ulempen ved dette er dermed begrenset.
- Det har vært barnehagedrift her i 20 år.
- Før barnehagen ble etablert, ble driftsbygningene på tunet og arealene brukt i fem år til strutseoppdrett. Det har således ikke blitt tatt i bruk aktiv landbruksjord av noe omfang de siste nær 30 årene til barnehagedriften. Disse tidligere driftsbygningene må ikke rives ved en eventuell nedleggelse.
- Det er ikke selvstendig drift på bruket, men eiendommen drives i samdrift (tilleggsjord) med nabo. En fortsatt barnehagedrift svekker ikke landbruket i området.
- Tomta er ikke fraskilt hovedbruket og det stilles vilkår om at den faller tilbake til landbruk om barnehagedriften opphører.

Fylkesdirektørens vurderinger

Tidsavgrenset dispensasjon

Saken gjelder en virksomhet som er tillatt etablert etter dispensasjonsvedtak med klare vilkår om tidsavgrensning. Ved første dispensasjonsvedtak i 2003 var det en nasjonal målsetting om å oppnå full barnehagedekning.

Tidsavgrensningen har vært et sentralt vilkår ettersom tillatelsen til barnehagedrift ville bidra til å løse en viktig samfunnsoppgave på kort sikt, samtidig som det ville gi mulighet til å planavklare areal for barnehagetomt innenfor kommunens byggeområder.

Tidsavgrensningen har videre vært en viktig forutsetning ettersom eiendommen ligger inne i et sammenhengende jordbruksareal med aktiv drift, og med klare grenser mot byggesonen. I Regionalplan for Jæren og Søre Ryfylke vises området som kjerneområde landbruk. I denne typen områder er det høyt konfliktnivå knyttet til omdisponering av LNF-areal til andre arealformål, eller langvarige/permanente dispensasjoner for annen virksomhet enn landbruk.

Ettersom det nå er en ferdig regulert barnehagetomt i Skårli, er vilkårene for midlertidig dispensasjon ikke lenger til stede. Fylkesdirektøren registrerer at den bygningsmessige utvidelsen ikke er gjennomført med modulbygg av en type som enkelt kan fjernes, og at det dermed vil være økte kostnader med tilbakeføring til jordbruksareal. Forutsetningen om bruk av modulbygg som enkelt kan fjernes har imidlertid vært tydelig ved innvilgning av dispensasjon. Gjennomførte investeringer som i et økonomisk henseende er en ulempe ved avvikling/flytting/tilbakeføring, må være tiltakshavers ansvar og kan ikke tillegges vekt i saken. Midlertidighet har vært et gjennomgående vilkår i hele saksgangen, og når det nå er gjennomført reguleringsmessig planavklaring, er det vanskelig å se at det er tungtveiende momenter som kan gi grunn for ny dispensasjon.

Den nylig regulerte barnehagetomten i Skårli grenser til grønnstruktur og LNF-område, og vil ha gode vilkår for uteaktiviteter i naturlige omgivelser. Også denne tomten ligger nær et aktivt jordbruksområde, men uten at plasseringen vil gi naboskapsulemper i forhold til ordinær landbruksdrift.

Punktering av et helhetlig jordbruksområde

Oppdeling eller punktering av landbruksområder som i dette tilfellet, er eksempel på et klassisk arealbruksmønster som over tid må påregnes å sette landbruksinteressene under press. Dette kan være ulemper for ordinær landbruksdrift ved naboskapet, eksempelvis knyttet til lukt og støy, bruk og transport av store maskiner og nødvendig tilkomst med tunge kjøretøy, og økt privatbiltrafikk. Det må tas høyde for at opplevelsen av slike naboskapsulemper kan endres og få større betydning i framtiden.

Som utviklingen av virksomheten allerede er et eksempel på, vil etableringer til andre formål enn landbruk ofte føre til ønsker om videre utvikling og nye byggetiltak. En slik utvikling har skjedd mange steder, ikke minst nær byområder i vekst. Enkelttiltak som

dette vurderes som en betydelig trussel mot muligheten for å opprettholde helhetlige jordbruksområder med et godt driftsmiljø. Fylkesdirektøren mener det i denne saken ikke kan legges vesentlig vekt på at barnehagevirksomheten ser fordeler med å være lokalisert i et område med gårdsdrift.

Lokaliseringen bryter med regional arealstrategi

Videreføring av dispensasjonsperioden, og målsetting om å omdisponere LNF-arealet ved neste kommuneplanrevisjon, bryter med arealstrategien i regionalplanen. Et hovedgrep i strategien er å legge til rette for et utviklingsmønster som skal redusere transportbehovet med bil, og å legge arealbruken til rette slik at flest mulig av de daglige gjøremål og reiser kan gjennomføres med miljøvennlig transport og i kort avstand fra bosted.

Nåværende lokalisering av barnehagen bryter med en slik arealstrategi, og vanskeliggjør andre transportløsninger enn bil. Opparbeidet parkeringsareal, og saksdokumentene for øvrig, tyder på at bilbruk er den klart dominerende transportformen.

Nylig regulert barnehagetomt i Skårli, vil ha en transportmessig bedre lokalisering ved at den ligger integrert i et boligområde. Generelt vil denne typen lokalisering legge bedre til rette for at nærmiljøet kan betjenes med barnehageplasser, og behovet for biltransport reduseres. En varig beliggenhet på nåværende sted vil derimot favorisere bilbruk som transportmiddel, og motvirke nullvekstmålet for privatbiltransport.

Konklusjon

Fylkesdirektøren mener det ikke er grunnlag for å gi ny dispensasjon da dette vil være i strid med prinsipper for et bærekraftig utbyggingsmønster. Dispensasjon vil være i konflikt med langsiktige jordvern hensyn ved at det legges til rette for varig arealendring midt inne i et helhetlig kjerneområde for landbruk. Fylkesdirektøren tilrår at fylkesutvalget opprettholder klagen.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2020/18372-20

Saksbehandler: Wibecke Natås

Avdeling: Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen

Sandnes kommune - Detaljregulering for massepåfylling - Austvoll - plan 201924

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
169/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Saksfremlegg
- 2 Vedtak
- 3 Plankart
- 4 Reguleringsbestemmelser
- 5 Planbeskrivelse
- 6 Rapport naturmangfold 2020
- 7 Notat naturmangfold 2021
- 8 Notat naturmangfold 2023

Lenke til alle sakens dokumenter: [sak 24/23](#)

Sammendrag

Planen legger til rette for et større massedeponi for inntil 725.000 m³ rene grave-masser på jord av god kvalitet. Området tenkes utnyttet til deponi over en periode på inntil 15 år. Det er ikke satt grense for hvor stort område som kan være åpnet for deponi om gangen, men hele anleggsområdet er ca 200 daa.

Området er ikke vurdert som aktuelt deponiområde i Regionalplan for massehåndtering på Jæren. I arbeidet med kommuneplan for Sandnes kommune var et annet areal like vest for planområdet foreslått som massefylling, men ble tatt ut av kommuneplanen grunnet konflikt med naturmangfold, flom og forurensning. Samlet sett er ikke området egnet for deponering eller håndtering av masser, eller heving av terreng, og har store konflikter med hensyn til sårbare eller truede arter.

Fylkesdirektøren vurderer planen som konfliktfylt i forhold til regionale interesser.

Fylkesdirektørens innstilling

- 1) Fylkesutvalget vurderer planen å være i strid med føringene for sirkulær bruk av overskuddsmasser, jf Regionalplan for massehåndtering på Jæren.
- 2) Fylkesutvalget vurderer også at planen er konfliktfylt i forhold til landbruksinteresser, sårbare eller truede arter, flom og vernet vassdrag, og fremmer innsigelse mot planen.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Christine Haver

regionalplansjef

Bakgrunn for saken

Sandnes kommune har lagt ut privat reguleringsforslag med konsekvensutredning til offentlig ettersyn og høring. Planforslaget har bakgrunn i ønske om å legge til rette for et deponi av rene overskuddsmasser, med tilhørende sedimenteringsbasseng og renseanlegg, samt tilkomstvei. Forslagstiller er Grasrota AS og Bergknapp AS og all masse som er egnet skal brukes i deres gress- og sedumproduksjon.

Lokalisering er begrunnet [i utleggingsvedtaket] med at *«Omsøkt område er åpenbart godt egnet for massefylling og vil etter sammenligning med tilstøtende områder forventes å gi vesentlig bedre landbruksmessige driftsforhold, særlig under våte forhold.»*

Kommunedirektøren i Sandnes har vurdert planforslaget som *«svært konfliktfyllt»*, har *«stor negativ konsekvens for landbruk i anleggsfasen»* og rådet til at planforslaget ikke skulle legges ut til offentlig ettersyn.

Problemstilling

Fylkesutvalget må vurdere om planforslaget vil være i vesentlig konflikt med prinsipper om retningslinjer i Regionalplan for massehåndtering på Jæren, og med arealbruksinteresser knyttet til området. Mulig forbedret produksjonsevne på landbruksarealet, konsekvenser av å sette produktivt landbruksareal ut av drift i 15 år, konsekvenser av konflikt med sårbare og truede arter, og at tiltaket ligger i et område som både ligger i hensynssone for flom og grenser til vernet vassdrag, vil være aktuelle momenter i vurderingen.

Saksopplysninger

Området er uregulert og er avsatt til LNF-formål i nylig vedtatt kommuneplan. Det er lokalisert ved fv 4522 Årsvollveien og Skas-Heigre-kanalen (figur 1). Området omfattes delvis av bestemmelser for forbud mot tiltak i vassdragsbeltet for Figgjovassdraget, samt omfattes av hensynssone flom.

Området ligger også i et viltområde som er regionalt viktig for åkerrikse, en art som i dag er rødlistet som kritisk truet. I tillegg er området viktig for andre jordbruksfugler som vipe (kritisk truet), storspove (sterkt truet) og sanglerke (nær truet).

Området satt av til deponering av masse er på rundt 200 daa (figur 2). Det er ikke angitt hvor mye av dette som til enhver tid vil være uproduktivt, men det er gitt bestemmelser om at det skal settes en begrensning på tillatte åpne arealer; dette åpner for at flere områder er åpne samtidig.

Over 15 år skal det deponeres 725.000 m³ rene gravemasser. Forslagsstiller oppgir at masser som kan brukes i egen produksjon [av gress og sedum] vil være i tillegg til dette, hvor det dreier seg om 44.000 m³ hvert år over 15 år.

Foreslått terrengheving har et snitt på 2,2 meter og en maksimal høyde på 10 meter.

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Betyngelse og anlegg
 ASB Annen særskilt angitt betyngelse og anlegg

§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
 V Veg
 KV Kjørveg
 AUT Annen veggrunn - teknisk anlegg

§12-5. Nr. 3 - Grønnstruktur
 Vegetasjonsform

§12-5. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftsområde samt reindrift
 L1 L1 areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gardsfylte nærmiljøområder som vil gi en god nærmiljøkvalitet

§12-5. Nr. 6 - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner
 PLV Friluftsområde i sjø og vassdrag

§12-6 - Hensynsområder
 Andre siktningssoner
 Linjetyper
 Flomgrense
 Funningsgrense
 Grense for siktingsone
 Grense for farezone
 Regulert høydekurve
 Bygningssone
 Regulert sentrertone
 Flomstille
 Regulert kant (landarene)
 Måle og avstandslinje

Punkttyper
 Avkjørsel - både inn og utkjørsel

Kartopplysninger
 Kilde for bestikk:
 Dato for bestikk:
 Koordinatssystem:
 Mappegrunnlag:
 ETR89 UTM-32N

Skilteplan
 Skilteplan-ID:
 1101_2010_14

Forprosjekt
 XXXX

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Ansøker	Saksbehandler	Ansvarlig	Ansvarlig	Ansvarlig
XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
XXX	XXX	XXX	XXX	XXX

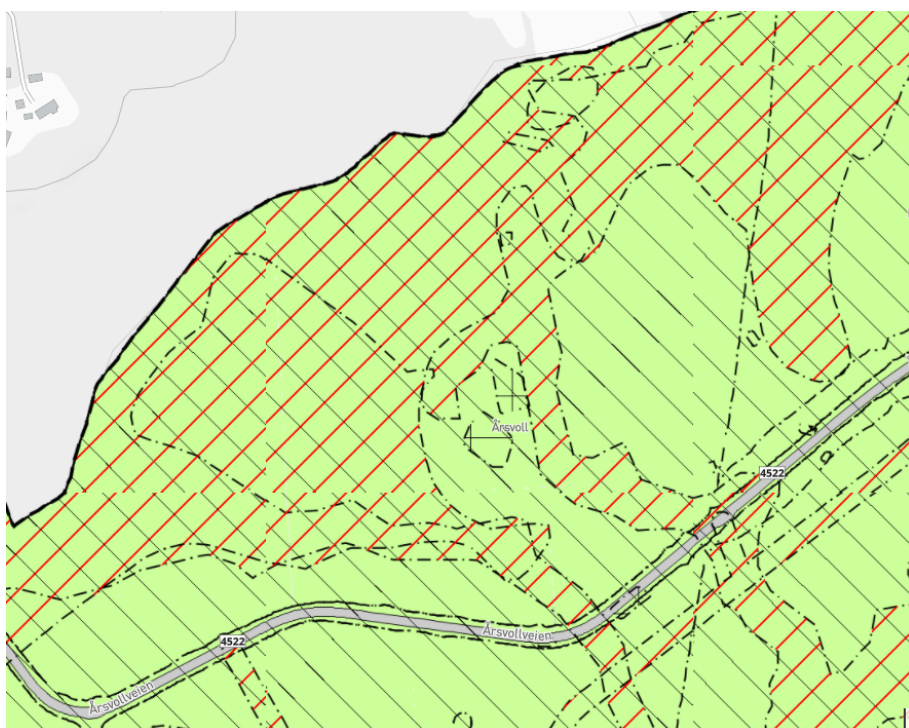
Reguleringens innhold
 1. 1. gangs behandling
 Offisiell uttalelse fra: 11.01.2010
 2. gangs behandling
 Offisiell uttalelse fra: 11.01.2010
 3. gangs behandling
 Offisiell uttalelse fra: 11.01.2010
 Kjøperingen er opplyst av planarbeid

PLANEN ER UTARBEIDET AV: prosjekt
PLANENS STATUS: PLANKONSULENT
REVISJON: 1.0
DATO: 11.01.2010
ANS: 11.01.2010

På kommunens nettside ligger også VA-rammeplan som viser forslag til løsninger for håndtering av overvann. Denne planen er ikke et av dokumentene som gis juridisk virkning gjennom henvisning i bestemmelsene. Rammeplanen viser skisse for tilrenningsgrøfter og sedimenteringsbasseng (figur 3). Grøfter og basseng er plassert 30 meter fra kanalen. I rammeplanen står det at dette ikke berører hensynssonen for vassdraget, selv om NVEs flomsone strekker seg 80-120 meter fra kanalen og inn på planområdet, jf kommuneplankart (figur 4). Det er ikke redegjort for konsekvenser ved eventuell flom og hvordan man unngår at partikler fra sedimenteringsbassenget kan havne i kanalen. Dette gjelder også situasjoner dersom pumpestasjon i Skas-Heigre-kanalen bortfaller og vannstanden øker.

Figur 3 VA-rammeplan: Skisse for avrenningsgrøfter og sedimenteringsbasseng

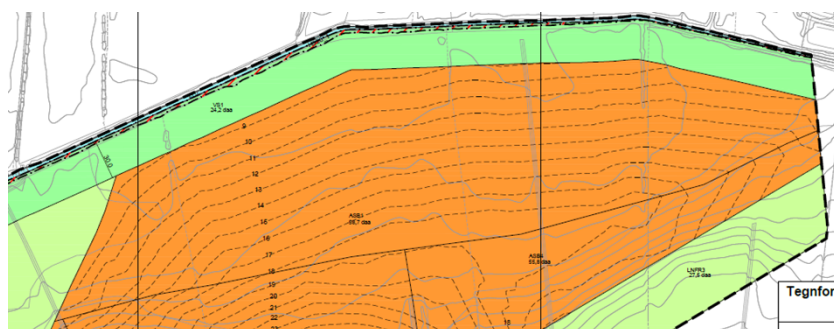

Figur 4 Utsnitt av kommuneplan med flomsoner

Planforslaget omtaler utfordringer med dårlige dreneringsforhold og høy markfuktighet, noe som medfører driftsutfordringer, som sen opptørking og dårlig bæreevne for jorden. Området er registrert med *god kvalitet* nærmest kanalen, mens de høyereliggende områdene har *svært god kvalitet* (figur 6).

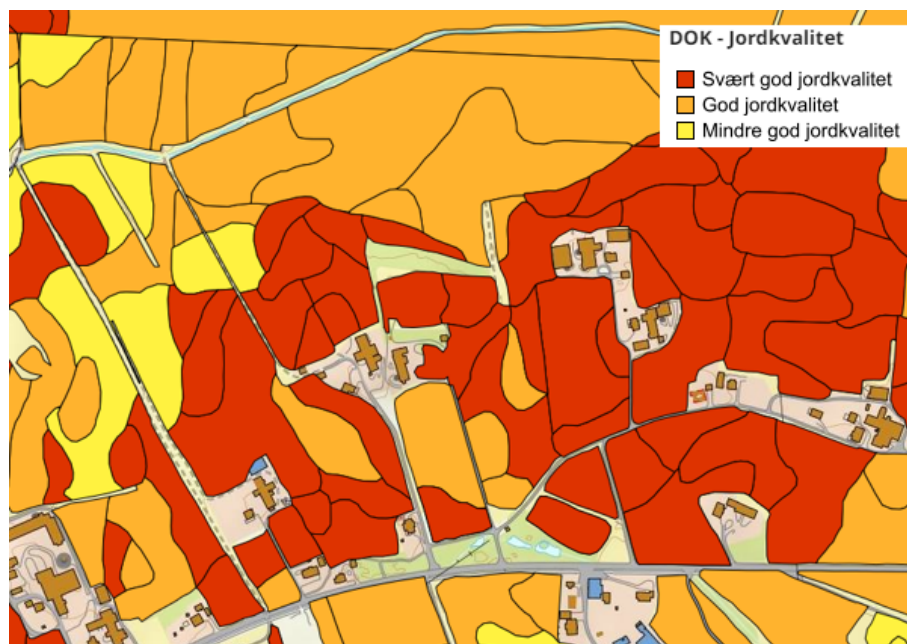
Det er foreslått bestemmelser for områder som innbefatter myr (3.1.1 grunnforhold):

«Det øverste laget av matjord må ikke fjernes der det er torv/ myr i grunnen.»
 Bakgrunnen for dette er at det er registrert torv/ myr innenfor feltet ASB1 (Anna særskilt byggeområde). ASB1 er feltet som ligger lengst nord, mot Skas-Heigre-kanalen:

Figur 5 Plankart med felt ASB1

I Temakart Rogaland er dette området (ASB1) vist som *God jordkvalitet* (figur 6).

Figur 6 Jordkvalitet

I forbindelse med kommuneplanprosessen fremmet fylkeskommunen innsigelse mot et område (Ma17) like sørvest for planområdet. I forbindelse med meklings ble området tatt ut, basert på arbeidet som foregår for å få på plass et eller flere sentrale mottaks- og sorteringsanlegg for masser.

I fylkeskommunens sluttrapport [Sentrale mottaksanlegg for overskuddsmasse på Jæren](#) (2022) er ulike lokasjoner vurdert, og i dette arbeidet er Austvoll også omtalt (lokasjon 15). I sammenstillingen av alternativer kom Austvoll ut som *Godt egnet* (for mottaksanlegg) basert på tre egnethetskriterier. Ved videre vurdering var konklusjonen at: *Austvoll (15) viser seg å ha høyt konfliktpotensial for temaene naturmangfold/ vannmiljø, kulturminner/ kulturmiljø og naturressurs (dyrka mark). For temaene landskap og friluftsliv/ nærmiljø er konfliktpotensialet middels. Dette gjør at*

alternativ 15 må anses som et lite aktuelt område for sentralt mottaksanlegg på grunn av høyt konfliktpotensial. (8.8.3 i sluttrapporten).

Fylkesdirektørens vurderinger

Regionalplan for massehåndtering på Jæren slår fast at hovedløsningen for håndtering av overskuddsmasser må finnes innen gjenbruk og reduksjon (sirkulære løsninger) og ikke ved deponering. Årsaken er den store mengden overskuddsmasser som skal håndteres, samt negative konsekvenser for natur og miljø ved deponering.

Ettersom området er del av kjerneområde for landbruk er arealet i utgangspunktet ikke å anse som et velegnet deponisted.

Fylkesdirektøren vil framheve at selv om tiltakets varighet er tidsavgrenset, vil jordbruksområdet påvirkes av deponiaktivitet. Det er ikke avklart hvor mye av arealet som vil være ute av landbruksmessig drift om gangen. Det er ikke begrensninger i hvor lenge tiltaket kan vare for hvert delområde innenfor tidsvinduet på 15 år. Dette vil være uheldig både på grunn av redusert produksjonsareal og for truede fuglearters bruk av området.

Områdene innenfor ASB1 har *god jordkvalitet*, men det er registrert torv/ myr. Statsforvalteren har vurdert dette til sannsynligvis å være *godt omdannet myr*, og påpeker at drenering her vil by på store utfordringer, selv om drenering er et bedre tiltak enn å fylle på masse. Såkalt *godt omdannet myr* kan bli til fruktbar jord gjennom drenering og tilførsel av organisk materiale. Fylkesdirektøren vurderer også at drenering av områder som fremstår som bløte, er mindre inngripende enn å tilføre masser og heve terrenget med et snitt på 2,2 meter (maksimalt 10 meter). Statsforvalteren peker også på muligheten ved å la et allerede bløtt areal oversvømmes slik at det kan fungere som en rensepark eller legges til rette som hekke- og beiteområde for fugl. Fylkesdirektøren er også positiv til en slik tilnærming, spesielt med tanke på å ivareta eller skape nye områder som legger til rette for gode forhold for de truede fugleartene i området.

Etter fylkesdirektørens mening er det vesentlige motargumenter mot massedeponi som foreslått, og fylkesutvalget anbefales følgelig å fremme **innsigelse** mot planen. Fylkesdirektøren viser også til at det er enighet om fornyet felles innsats med kommunene for å finne egnede mottaks- og deponiområder.

Kulturminner

Innspill knyttet til automatisk freda kulturminner fremmes i eget brev fra kulturseksjonen.

Konklusjon

Fylkesdirektøren tilrår at det fremmes innsigelse mot planen, da den ikke følger opp føringene i Regionalplan for massehåndtering på Jæren, og at jordbruksareal innenfor langsiktig grense for landbruk settes ut av drift i et lengre tidsrom, samt at planen er konfliktfylt i forhold til sårbare eller truede arter, flom og vernet vassdrag.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksfremlegg

Arkivreferanse: 2023/11504-8

Saksbehandler: Knut Thorkildsen Slettebak

Avdeling: Plan-, miljø- og samfunnsavdelingen

Lund kommune - kommuneplanens arealdel 2023-2035 - høring

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
170/2023	29.08.2023	Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Vedlegg - kulturminner og kulturmiljø
- 2 Bestemmelser
- 3 Arealstrategi
- 4 Planbeskrivelse med KU
- 5 Innspill Stavanger maritime museum

Plankart:

<https://plnstoragejbyz5.blob.core.windows.net/lund1112/2023001/Dokumenter/230526%20Lund%20kommuneplankart.pdf?sv=2021-12-02&se=2023-07-20T09%3A39%3A02Z&sr=b&sp=r&sig=HM0pmzwcklmM%2Frh8MjxTflSux5YDiK%2Fvjr0oylKKf9Q%3D>

Sammendrag

Arealdelen for kommuneplanen til Lund er en godt gjennomarbeidet plan. Det er gjort et godt arbeid med å oppdatere plankart og bestemmelser til en tidsriktig standard.

Kommunen skal ha skryt for å ha bedt om innspill til arbeidet underveis i prosessen, herunder deltakelse i regionalt planforum. Et annet positivt moment ved planen er at det både er tatt ut areal fra gjeldende plan, og at kommunen har begrenset antall nye områder i arealkartet.

Fylkesdirektøren fremmer forslag om innsigelse til fire av arealdisponeringene og en bestemmelse. Innsigelsesforslagene er begrunnet i konflikt med kulturmiljø, landbruksareal, naturmangfold og bokvalitet.

Fylkesdirektørens innstilling

1. Rogaland fylkeskommune berømmer Lund kommune for å ha utarbeidet en oversiktlig arealdel som i hovedsak følger opp føringene fra samfunnsdel og arealstrategi.
2. Rogaland fylkeskommune fremmer innsigelse til område for renseanlegg, o_ABA1, på grunn av konflikt med verdifullt kulturmiljø og landbruk.
3. Rogaland fylkeskommune fremmer innsigelse til næringsområde på Ualand, NÆ4, på grunn av konflikt med landbruksareal.
4. Rogaland fylkeskommune fremmer innsigelse til næringsområde i Hovsvannet, NÆ5, på grunn av konflikt med naturmangfold.
5. Rogaland fylkeskommune fremmer innsigelse til næringsområde på Eik, NÆ10, på grunn av konflikt med landbruksareal
6. Rogaland fylkeskommune fremmer innsigelse til bestemmelse 1.4.7 med bakgrunn i at bokvalitet ikke sikres.

Gunn Claire Westad

fylkesdirektør

Christine Haver

regionalplansjef

Bakgrunn for saken

Fylkesutvalget har tidligere hatt kommuneplanens samfunnsdel til behandling. Nå er arealstrategi og arealdel med bestemmelser sendt på høring.

Problemstilling

Fylkesutvalget bes ta stilling til om fylkesdirektørens forslag til innsigelser mot kommuneplanens arealdel skal vedtas.

Saksopplysninger

Kommuneplanens plankart, som det linkes til, er ikke lett å bruke om man ønsker å se detaljer. Det anbefales i så fall å bruke www.temakart-rogaland.no, zoom inn til området man ønsker å se nærmere på, og deretter slå på temalaget «Kommuneplan på høring».

Faglige råd og merknader som gjelder tema kulturminner og kulturmiljø, hovedsaklig til temakart, hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer m.m., er lagt i vedlegg 1 – kulturminner og kulturmiljø..

Fylkesdirektørens vurderinger

Lund kommune har ved flere anledninger vært i kontakt med fylkeskommunen for å få innspill til planarbeidet, og planen har også vært behandlet i regionalt planforum. Fylkesdirektøren vil berømme kommunen for god dialog underveis i utarbeidelsen av planen.

Arealstrategien og arealdelen fremstår som et grundig gjennomarbeidet planforslag, og henger godt sammen også med samfunnsdelen. Planens dokumenter er i hovedsak lettfattelige og danner grunnlag for å gi velinformerte tilbakemeldinger.

Plankartet som følger høringen, har en utforming som vanskeliggjør forståelsen av nye endringer. Det er ikke mulig å zoome inn til et tilstrekkelig detaljert nivå. Tekst på kartet er ikke lesbart. Fylkesdirektøren vurderer imidlertid ikke at kartet er så mangelfullt at planen ikke kan behandles, men kommunen bør utarbeide en lettere lesbar versjon av kommuneplankartet.

I hovedsak har kommunen gjennom planen gjort en god jobb for å følge opp føringer i regionalplan for Dalane, gjennom arealstrategi og bestemmelser.

Generell kommentar - automatisk freda kulturminner

Fylkesdirektøren kan ikke kreve å få gjennomført arkeologiske registreringer, jf. kulturminneloven § 9 (undersøkelsesplikten) på kommuneplannivå. Fylkesdirektøren gjør derfor oppmerksom på at fylkeskommunen ikke har grunnlagsmateriale for å kunne vurdere hvorvidt foreslått arealdisponering innebærer konflikt i forhold til automatisk freda kulturminner.

Det må derfor presiseres i kommuneplanens arealdel at fylkeskommunen ved sin uttalelse ikke har sagt seg enig i arealbruken, jf. Lov om kulturminner § 8,4 ledd.

Dette innebærer at arealdelen ikke har direkte rettsvirkning sett i forhold til automatisk freda kulturminner, noe som særlig kan få konsekvenser for arealer som nå legges ut til byggeområder. Arealbruken blir først avklart i forhold til kulturminneloven når de enkelte reguleringsplaner/byggesaker sendes til fylkeskommunen som sektormyndighet for kulturminnevern. Av dette følger også at kulturminnemyndighetene må være høringsinstans når det gjelder tiltak i LNF-områder, grøntområder m.m. på linje med sektorene miljø og landbruk.

Arealstrategi

Generelt

Arealstrategien består i all hovedsak av gode prinsipper, som vil bidra til et positivt utbyggingsmønster. Fylkesdirektøren savner tydeligere fokus på å begrense klimautslipp. Strategien kunne med fordel vært enda tydeligere på styring av utbyggingsområder for å redusere transportbehov og for å gi grunnlag for klima- og miljøvennlige transportformer. Om øvrige mål i strategien følges godt opp skal planen likevel kunne bidra til reduserte klimagassutslipp.

Vern av landbruksareal bør være tydeligere i arealstrategien. Det synes gjennom arealdelen at dette ikke har blitt tillagt tilstrekkelig vekt. Bestemmelsene gjør til en viss grad det, men det ville styrket planen om det kom tydeligere frem i arealstrategien, som indirekte åpner for deponi i områder med lavt konfliktnivå. Temaet massehåndtering burde fulgt opp prinsippene for sirkulær økonomi for å bevare og gjenopprette ressurser slik at deponier unngås. Prinsippene er omtalt i Regionalplan for massehåndtering på Jæren 2018-2040 (planen er dog ikke førende for Lund).

Arealformålsendringer

Det fremmes forholdsvis få forslag til nye utbyggingsområder i planen, men flere av disse har et betydelig konfliktnivå, og blir omtalt under. Det generelle inntrykket er likevel at kommunen har vist moderasjon i sin behandling av planen. Det fremmes for eksempel ikke nye boligområder, og bare ett nytt område for fritidsbebyggelse.

Lund har i tillegg gjort en del endringer som omtales som korrigeringer. I mange tilfeller innebærer dette å endre fra sentrumsformål til enkeltformål som bolig, næring eller forretning. Begrunnelsen for dette er at det skal være tydeligere samsvar med vedtatt reguleringsplan. Selv om dette i en del tilfeller har begrenset praktisk betydning, minner fylkesdirektøren om at det også innebærer at en eventuell framtidig omregulering fort vil kunne komme i strid med kommuneplanen. Fylkesdirektøren anbefaler at kommunen revurderer disse endringene.

Kommunen har fjernet sentrumsformål fra Ualand og Eik. Dette er til en viss grad i strid med regionalplan for Dalane, ettersom det gjør det mindre tydelig hvor sentrum i grendesentrene skal være. Den praktiske betydningen er begrenset, men en del funksjoner skal kun etableres i sentrumsområder, og vil dermed bare kunne etableres på Moi. Utstrekning av sentrumsformål på Moi er også redusert, da det med dagens avgrensning har vært vanskelig å styre sentrumsutviklingen. Fylkesdirektøren har ingen merknader til denne endringen.

I arbeidet med kommuneplanen har Lund vurdert eldre områder som lå inne i gjeldende plan og som ikke er realisert. Kommunen har kontaktet de opprinnelige forslagsstillerne for å få tilbakemelding på om utbygging er aktuelt. Som følge av dette er fire områder for fritidsbebyggelse, et område for boligbebyggelse og et område for næringsbebyggelse tatt ut av planen. Dette er en positiv utvikling og det anbefales at dette gjentas ved neste rullering av kommuneplanen. Kommunen bør da vurdere en strengere tilnærming enn den frivillige linjen som er lagt til grunn ved denne rulleringen.

Konsekvensutredning

Fylkesdirektøren vurderer at enkelte tema som er vurdert i konsekvensutredningen ikke har blitt tillagt riktig vektning. Dette gjelder særlig temaet landbruk, hvor nedbygging av forholdsvis store areal med beitemark er gitt nøytral konsekvens. Dette er klart i strid med føringer for redusert nedbygging av landbruksareal.

Landbruk er også slått sammen med øvrige naturressurser. Med bakgrunn i stadig strengere føringer knyttet til nedbygging av landbruksareal burde landbruk ha vært skilt ut som et eget tema i konsekvensutredningen. Fylkesdirektøren skulle gjerne også ha sett at klimaeffekt ble inkludert som et utredningstema.

Konsekvensutredningen vurderes også som mangelfull for enkelte foreslåtte arealformålsendringer da det ikke er utredet alternativer.

Det er ikke utarbeidet en samlet konsekvensutredning for endringene som foreslås i arealdelen. Dette er en betydelig mangel ved utarbeidelse av kommuneplanen. Det er imidlertid ganske god oversikt over arealomdisponeringene, og det er forholdsvis få nye områder som foreslås.

Fylkesdirektøren fremmer faglig råd om at det utarbeides en samlet konsekvensutredning for kommuneplanens arealdel før planen vedtas.

Bobilparkering i Moi, FTU2

FTU2 er et område for bobilparkering som foreslås etablert i eksisterende friområde, i tilknytning til småbåthavn ved Lundevannet. Det er ikke foreslått noe erstatningsareal for området som går tapt.

Miljø og friluftsliv

Etablering av en bobilparkering tett på Lundevannet, uten skikkelig kantvegetasjon mellom, vil kunne medføre avrenning av forurensning til vannet. Kantsonen bør tilplanles dersom tiltaket etableres.

Omdisponeringen vil kunne føre til en viss privatisering når det er mange bobilparkert på området, men forslaget vurderes ikke å ha et veldig høyt konfliktnivå knyttet til bruken av

Figur 1 Område for bobilparkering, FTU2

området. Turveien som går forbi området vil ikke bli direkte berørt av omdisponeringen.

Fylkesdirektøren stiller likevel spørsmål ved om området er en fornuftig lokalisering av bobilparkering, da det ligger omtrent 1,5 km fra sentrum, og dermed i noe mindre grad bygger opp om at bobilturister skal bruke sentrumsfunksjonene.

Renseanlegg i Moi, o_ABA1

Det foreslås etablering av renseanlegg like nord for Lund prestegård. Det vil omdisponeres et areal på drøyt 4 dekar til formålet.

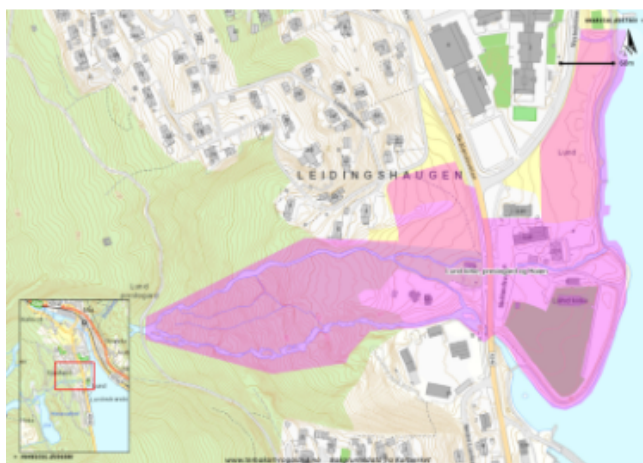
Kulturminner og kulturmiljø

I arealdelen er det i temakart markert en hensynssone for kulturmiljø for et område omkring Lund prestegård. Dette er i tråd med i nylig vedtatt *Regionalplan for kulturmiljø*.

Grensen for omfanget av kulturmiljøet i regionalplanen er satt i samråd med kommunen med utgangspunkt i gjeldende reguleringsplan. Kulturmiljøet omfatter blant annet Lund kirke og middelalderkirkested, Lund prestegård, Lund bygdemuseum og kulturbank og Haien husmannsplass med tilhørende kulturlandskap, samt forhistorisk gravfelt langs Lundevatnet i nord. Det sammenhengende kulturmiljøet har stor tidsdybde. De enkelte kulturminnene er enten automatisk fredet, vedtaksfredet, listeført eller regulert til bevaring.. Det meste av arealet som nå er foreslått for etablering av kloakkrenseanlegg ligger innenfor hensynssonen for kulturmiljø.

Figur 2 Foreslått planområde for etablering av renseanlegg nord for Lund prestegård.

Figur 3 Kart som viser kulturmiljøets omfang

I gjeldende, eldre reguleringsplan for området er et mindre areal ved Lundevatnet regulert til *kommunalteknisk anlegg/ trafo*. I kommuneplanen endres formålet til *Annen bebyggelse og anlegg - renseanlegg*, og arealet utvides også betydelig.

I materialet som følger planen, verken i planbeskrivelsen eller konsekvensutredningen, er det redegjort for hvordan et slikt renseanlegg er tenkt plassert i landskapet eller planlagt i størrelse, skala, utforming og materialbruk på bygg og anlegg. Dette gjør at fylkeskommunen som kulturminnemyndighet ikke har grunnlag for å kunne vurdere hvilken visuell innvirkning og konsekvens arealformålet kan få for det enkelte kulturminne og kulturmiljøet som helhet på nåværende tidspunkt.

I konsekvensutredningen er det imidlertid satt *Stor negativ konsekvens* for tiltakets påvirkning for kulturminner og kulturmiljø, fordi det grenser til Lund kirke og prestegårdstunet. På generelt grunnlag vurderer fylkesdirektøren det som uheldig å plassere et kloakkrenseanlegg innenfor det sammenhengende kulturmiljøet, like ved den freda prestegården med tilhørende hageanlegg, og mellom prestegården og kirken/middelalderkirkestedet i sør og gravfeltet langs Lundevatnet i nord.

Arealformål renseanlegg kan potensielt innebære stor visuell konflikt med kulturminneinteressene i området som er av vesentlig regional og nasjonal verdi. Både visuell skjemming av kulturminner og kulturmiljø, og eventuell barrierevirkning mellom kulturminner i kulturmiljøet som bør oppleves samlet, bør unngås.

Det er ikke vurdert alternative plasseringer for renseanlegget. Konsekvensutredningen vurderes ikke å være tilstrekkelig på dette punkt. Det bør derfor utredes alternativ til den foreslåtte arealdisponeringen, slik at utbygging av renseanlegg kan skje til mindre ulempe for kulturminneverdiene.

Landbruk

Området som foreslås omdisponert består av 4 dekar fulldyrket landbruksareal. Dette utgjør omtrent halvparten av denne teigen, og restarealet etter en eventuell omdisponering vil være smalt og trolig tungdrevet. Omdisponeringen er derfor konfliktfull også med tanke på jordvern.

Samlet vurdering

Fylkesdirektøren fremmer forslag om innsigelse til foreslått arealbruk på grunn av mangelfull utredning og vurdering av alternativer for et område like sør for Moi sentrum som har potensielt høy interessekonflikt i forhold til kulturmiljøet ved Lund prestegård, og som medfører omdisponering av fulldyrket landbruksareal.

Næringsområde sør i Hovsvatnet, NÆ5

Det foreslås å sette av et cirka 125 dekar stort næringsareal i Hovsvannet, nær foreslått trasé for ny E39. Hensikten med forslaget er å unngå omdisponering av jordbruksareal ved næringsetableringer, og bakgrunnen synes å være bruk av masser fra tunnelldring ved utbygging av ny E39.

Naturmangfold

Deponering av tunellmasser i Hovsvannet har svært høyt konfliktnivå. Det skyldes både den store og irreversible omdisponeringen av naturarealer i vannet, og den betydelige negative effekten dumping av sprengstein har på vannmiljøet. Den samlede belastningen på naturmiljøet i Hovsvannet og i vassdraget nedstrøms vil allerede være høy, som følge av at en stor del av ny E39 er planlagt på utfylt areal.

Figur 4 Forslag til næringsområde sør i Hovsvannet på om lag 125 dekar.

Hovsvannet har dårlig økologisk tilstand i dag, og foreslått endring vil kunne bidra til å forverre dette, i strid med målet i regionalplan for vannforvaltning om å oppnå god tilstand. Moisåna, og Lundevannet nedstrøms, har moderat økologisk tilstand.

En omdisponering som foreslått vil derfor stride med naturmangfoldlovens §§ 8-10, som slår fast at beslutninger skal fattes på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, at føre-var-prinsippet skal legges til grunn dersom kunnskapsgrunnlaget er svakt, og at samlet belastning på økosystem skal vektlegges.

KU viser stor negativ konsekvens på tross av at det ikke er gjennomført nye utredninger av naturmiljøet i vannet og utløpsåna.

Landskap

Konsekvensutredningen viser middels negativ konsekvens av foreslått omdisponering. Utbygging av et stort industriområde i et ellers relativt lite påvirket område vil gi en stor negativ virkning på landskapet, som kommer på toppen av de negative landskapseffektene ny E39 vil gi.

Kulturminner og kulturmiljø

Innenfor avgrensningen, på Osen på vestsiden av Hovsvatnet, står det et kvernhus fra ca. 1850, som er evaluert i høyeste verneklasse i SEFRAK, og som det må tas nødvendig hensyn til. Det ligger også innenfor traséen for ny E39, og må eventuelt vurderes flyttet i den sammenheng.

Stavanger Maritime museum har gjort funn av etter-reformatoriske kulturminner innenfor NÆ5 (Se vedlegg 5). Det er uvisst om planene for næringsområde (NÆ5) sør i Hovsvatnet kan komme i konflikt med disse. Dette må avklares nærmere i en reguleringsplanprosess.

Alternativer

Det synes ikke å være gjennomført noen alternativsvurdering av om tunellmasser kan gjenbrukes til mer høyverdig bruk enn utfylling, og heller ikke om det kan finnes mindre konfliktfulle lokaliseringer for et større næringsareal. Selv om det er positivt at søk etter arealer for deponering av masser man ikke kan finne alternativ bruk for løftes til kommuneplanen, forutsetter det at man aktivt søker etter alternative lokasjoner som sikrer et lavest mulig konfliktnivå.

Utbygging av E39 på den aktuelle strekningen synes å ligge langt fram i tid. Etablering av et næringsareal ligger dermed også med stor sannsynlighet langt fram i tid. En omdisponering av dette området vurderes derfor ikke å bidra til god forutsigbarhet for næringslivet. Fylkesdirektøren vurderer at det i liten grad finnes gode grunner for å legge inn et areal som baserer seg på tunellmasser fra framtidig E39 i denne kommuneplanrulleringen.

Samlet vurdering

Fylkesdirektøren fremmer forslag om innsigelse som følge av stor negativ påvirkning på naturmangfold.

Næringsområde på Ualand, NÆ4

Det foreslås en omdisponering av 46 dekar, i hovedsak LNF, til næringsformål, kategori A og B. Drøyt halvparten av arealet er registrert som innmarksbeite.

Klima og naturmangfold

Den vestlige delen av området, på nordsiden av jernbanen, er registrert som karbonrikt areal i form av myr og skog. En utbygging i dette området vil frigi klimagasser. Området ligger tett inntil Bilstadtjørna, og en etablering av næringsvirksomhet på denne delen av det foreslåtte arealet vil ha negativ konsekvens.

Landbruk

Området som er registrert som innmarksbeite er noe preget av tilgroing de senere årene. Området vil imidlertid kunne tas i mer aktiv bruk og må derfor fortsatt regnes som landbruksareal. En omdisponering av nær 28 dekar landbruksareal vurderes å ha et høyt konfliktnivå.

I dette området utgjør jernbanen en naturlig grense mellom utbyggingsområde og landbruksområde. Fylkesdirektøren vil derfor anbefale at eventuell utbygging lokaliseres sør for jernbanen, hvor det allerede finnes omtrent 125 dekar ledig areal for næringsutbygging.

Næringskategori

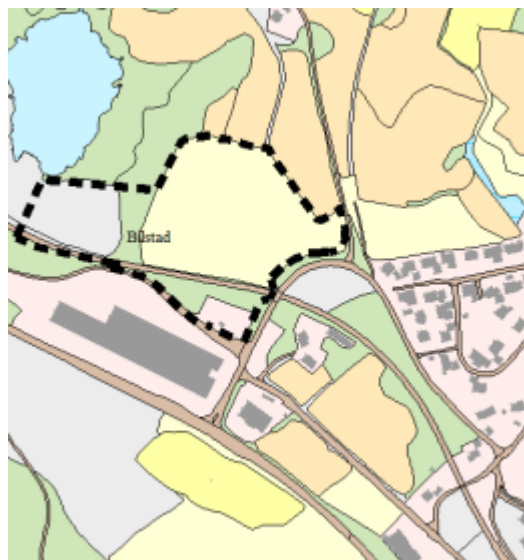
Det er foreslått å sette av arealet til kategori A og B. Kategori A er tiltenkt virksomheter med høy besøks- og/eller arbeidsplassintensitet, og skal derfor lokaliseres i eller nær sentrumsområder. Det er ikke tilfellet her. For den delen av området det ikke fremmes innsigelse til fremmer fylkesdirektøren faglig råd om å endre næringskategori til B og/eller C.

Samlet vurdering

Hele arealet som ligger på nordsiden av jernbanen har et høyt konfliktnivå knyttet til landbruk, klima og naturmangfold. Fylkesdirektøren fremmer derfor forslag om innsigelse til dette arealet. Området på sørsiden av jernbanen kan imidlertid utnyttes til næringsvirksomhet.

Næringsområde på Eik, NÆ10

Det foreslås å legge til rette for et næringsområde, kategori B, på Eik. Hele arealet, unntatt veien som går gjennom området, ligger på landbruksareal, i hovedsak innmarksbeite.

Figur 5 Forslag til nytt næringsareal på Ualand

Figur 6 Forslag til næringsområde, kategori B, på Eik.

Landbruk

Dette forslaget vil gi en omdisponering av rundt 21 dekar landbruksareal. Fylkesdirektøren vurderer det som konfliktfullt at dette arealet omdisponeres til næringsområde. Konsekvensutredningen har vurdert konfliktnivået som lavt, men fylkesdirektøren vurderer dette som en feil. Med bakgrunn i innskjerping av jordvernmål fremmer fylkesdirektøren forslag om innsigelse til området på grunn av stor omdisponering av landbruksareal.

Hensynssoner

Lund har laget flere temakart med hensynssoner, blant annet ett som viser «hensyn for sikring av mineralressurser», som er vedlegg til planen. Denne hensynssonen er ikke basert på oppdaterte undersøkelser, og vil ha en begrenset verdi for å sikre mulighetene for framtidig mineralutvinning. Fylkesdirektøren vurderer verdien av hensynssonen som liten, samtidig som den kan legge unødvendige begrensninger på annen utvikling i området. Det fremmes derfor faglig råd om at denne hensynssonen tas ut av kommuneplanen.

Det er positivt at det er utarbeidet et temakart som viser hensynssoner for kulturminner og kulturmiljø og landskap, men dette kan med fordel gjøres mer lesbart (*Se vedlegg 1 for kulturminner og kulturmiljø for merknader til bl.a. markering av hensynssoner på kart*). Det vurderes som positivt at de åtte kulturmiljøene i Lund kommune som inngår i Regionalplan for kulturmiljø i Rogaland er lagt inn som hensynssone bevaring kulturmiljø H570 i kommuneplanen.

Bestemmelser

Lund kommune har gjort en god opprydning i kommuneplanens bestemmelser. Disse framstår godt oppdaterte og er en vesentlig forbedring fra gjeldende kommuneplan. I hovedsak vurderes bestemmelsene å følge opp overordnede føringer.

§ 1.4 – Uteoppholdsareal og lek

I tabellen med krav til uteoppholdsareal åpnes det for at det innenfor sentrumsformålet i Moi kan tillates redusert størrelse på uteoppholdsarealet, med 16 m². Dette er samme nivå som benyttes i storbyer som Stavanger og Sandnes i områder med høy utnyttelse. Slik utnyttelse vil aldri være aktuelt på Moi. Fylkesdirektøren fremmer derfor faglig råd om at Moi sentrum får samme nivå på krav til uteoppholdsareal som resten av kommunen.

§ 1.4.7 – Uteoppholdsareal på tak eller i nærliggende grøntareal

Det foreslås en bestemmelse med unntak fra generelt krav til størrelse på uteoppholdsareal innenfor sentrumsområder, hvor det kan tillates at halvparten etableres på tak eller sikres i nærliggende grøntareal. Også dette er et avvik som er tilpasset områder med høy utnyttelse og høy bygg som gjør at tilfredsstillende bokvalitet ikke kan oppnås. Fylkesdirektøren vurderer at en slik bestemmelse vil bidra til enda dårligere uteoppholdsarealer, og dermed bokvalitet, i Moi sentrum. Med bakgrunn i at bokvalitet ikke kan sikres fremmer fylkesdirektøren forslag om innsigelse til bestemmelse 1.4.7.

§ 1.7 – Overvannshåndtering

Det er lagt inn godt dekkende bestemmelser og retningslinjer knyttet til overvannshåndtering og vurdering av naturbaserte løsninger. Kommunen følger godt opp statlige retningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, samt retningslinjer i Regionalplan for klimatilpasning.

§ 2.2.1 – Størrelse på fritidsbebyggelse

Det åpnes for en maksimal tillatt BYA for fritidsbebyggelse på 130 m². Fylkesdirektøren fremmer faglig råd om at det innarbeides en differensiering knyttet til hyttestørrelse, for å sikre at det bygges hytter av mindre størrelse i mer sårbare områder. Dette er gjort for to konkrete hyttefelt, men anbefales innført som en generell føring i kommuneplanen.

Veitekniske hensyn

I kapittel 3. listes det opp forhold som skal avklares i forbindelse med reguleringsplaner. Her bør det legges til et punkt som omfatter temaene transport, trafiksikkerhet og trafikkavvikling.

§ 1.11.3 bør suppleres med: «...Fyllinger og skjæringer som grenser til fylkesveinettet skal avklares med Rogaland fylkeskommune.»

§ 1.19.1 bør suppleres med «...Skilt- og reklameinnretninger o.l. langs fylkesveinettet skal avklares med Rogaland fylkeskommune.»

§ 2.2.2 må endres til «...Det tillates ikke ny avkjørsel fra fv. 4254.» Fylkesveien har fått nytt veinummer.

§ 8.2 må endres til «...Teknisk plan skal være godkjent av veimyndigheten før det gis rammetillatelse for bygging.»

Kulturminner og kulturmiljø

Enkelte bestemmelser og retningslinjer vurderes å være noe mangelfulle når det gjelder kulturminner og kulturmiljø. Faglige merknader til bestemmelser og retningslinjer vedrørende kulturminner og kulturmiljø fremgår av vedlegg 1.

Konklusjon

Lund kommune har arbeidet godt for å utarbeide en kommuneplan som vil legge klare føringer for framtidig arealbruk. De føringene som regionalplan for Dalane legger på kommunene synes å være godt ivaretatt.

En del av foreslått arealbruk har høyt konfliktnivå. Derfor fremmes det forslag om innsigelse til fire av arealdisponeringene. Det er særlig konflikt med jordbruk og naturverdier, samt kulturminneverdier, som er grunnlag for innsigelsene.

Bestemmelsene er stort sett ryddige og oversiktlige og en betydelig oppdatering fra gjeldende plan. I all hovedsak er bestemmelsene i tråd med overordnede føringer, men det bør fastsettes romsligere føringer for uteoppholdsareal for å ivareta bokvalitet i sentrumsområdet på Moi.

Videre må faglige merknader og innspill til suppleringer og endringer i bestemmelsene angående kulturminner og kulturmiljø og veitekniske hensyn følges opp.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.